

DAVIDIS HVMII
THEAGRII LVSVS

POETICI, IN TRES PAR-
TES DISTINCTI.

*Me vero in primis dulces ante omnia Musæ
Quarum sacra colo ingenti accensus amore
Accipiant, cæliq; vias & sœdera dicant.*

LONDINI,
Excudebat Richardus Field.
1605.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

1100 S. MICHIGAN AVE.
CHICAGO, ILL. 60607

1970

ILLVSTRISSIMÆ, ET
omni laudis genere Ornatissimæ
Dominae, D. ARABELLÆ
STUARTÆ: omnimodam
fælicitatem.

N rectè fecerim, qui hoc tibi opus-
culum dicarim, Arabella fæmina-
rum decus, minimè ambigendum
censeo: siue quâ poeticum est; lite-
rarum nempe ornamento litera-
rium monumentum; Musarum a-
lumnæ, à Musis suis munusculum;
virgini, à virginibus corollam: siue quâ lusus, huic ætati,
loco, dignitati; in iuuentâ, imaulâ, inter Principes; cui
honesti lusus non modo non inepti; sed etiam decori; fortè,
& necessarij sint. Iam cum amorem testentur, cum a-
morem ubique præ se ferant; aut ludicrum, aut serium,
amicum, coniugalem, pium; cui potius, quàm huic sexui,
venustati, pulchritudini; quæ amoris obiectum, materia,
causa, cos perhibetur? atque in hoc genere, illi; quæ a-
morem alium, fælix, spirat: alium faustè sperat; & spe-
rare debet; Deo, hominibus dilecta. Quin si (quod pu-
to) simulatum modeste; amicum, candidè; coniugalem
castè, pium sincerè tractet: Iam non ego id do; sed ipsa mo-
destia, candor, castitas, pietas, sinceritas, tibi vendicant.
Sic laudes virtutis; laudatissima ob virtutem; & digna
laudari;

4

ri, & laudare apta. Sed & hic cognatos agnoscas, & genus
forte tuum, Stuartorum, Duglassiorum ingentia nomina.
Et inuenias, quod tenere te possit. Nam siue amantitatem
spectes: quid Musus amantius? quid amore, varietate? siue
dignitatem; en heroas, reges, & regum omnium regem.
Siue utilitatem; est hic gratitudo, virtus, res verè utilis-
sima; est PIETAS, ingens quaestus, & animus sua sorte con-
tentus. Et erit, quod te acuat; quod excitet; quo iudicium
tuum exerceas; quod damnes, quod rideas, quod laudes;
fortè & quod mireris: & ioci non ioci, & lusus cuius serio
conferendi. Vt ego valde fallar, aut nihil potuit, huic dig-
nitati, etati, sexui, loco, generi, bonis animi, corporis, vir-
tuti, eruditioni, iudicio; aptius, dignius, utilius, amæ-
nius, gratius, è paupere hoc nostro penore propinari. Sed an
non tam rectè te illi Dominam dedi; ac tutelarem diuam?
Immo: fortè & rectius; quum tu absque illo, illud sine te
esse nequaquam possit. Quippe quâ es, humanitate, erudi-
tione, autoritate; sola voles, scias, queas, legere, intelli-
gere, tueri. Et de ceteris quidem constat. De tutelâ cur du-
bitetur tanquam in sexu infirmiore? cui tot equites mili-
tent, sacramenti memores, & sola sufficias, tanti iudicij
prærogatiuâ. Vtuncque est, liceat virtutem in te colere; hoc
qualicumque obseruantie pignore. Illud quidem te
dignum non est; sed tu digna cui comitas tua
constet; & optimi animi quosuis co-
natus, boni consu-
las. Vale.

Curioso

Otioso, & Curioso Lectori.

TE quoque quisquis es, pauculis
his affabor. Idq; iure; ni fallor,
quem vel ipse titulus affatur.
Quis enim non ludat; otiosus?
quis non poesi; curiosus? Dum
non asinus ad lyram. Et talis e-
ram dum hæc scriberem. Et finis
idem; oblectatio, & amœnitas. Alioqui quid cum
hac tam ignobili; & ieiunâ? In qua emolumentum, ne-
scio an vllum: saltem extra se; vt sunt tempora. Quin
& necessitate. Quorsum enim ad alios? quibus nec o-
tium, nec cura in aliena inquirere; id est, qui nec pos-
sunt; nec volunt. Illos sua exerceant. Tu otij mei ne-
gotium operosum cum non fastidias; fructum, si quis
est, decerpito. Curiosè curam introspecte: & disc in-
te non incurius esse. Est otium non infrugiferum; est
amœnum; nec ignobile. Est & non inepta curiositas.
Illo animum relaxamus; sed vt intendamus: hac in a-
lios inquirimus: sed vt nos cognoscamus: quâ nulla
est fructuosior cognitio. Cum talis sis; non peto vt le-
gas: peto vt perlegas; peto vt relegas. Tum demùm, si
libet, improba. Tamen candorem adhibe: sine quo
nihil rectè fit. Et benignitatem: quam meritam repe-
to: nam attuli. Tibi enim edo: meo, non solum, nul-
lo commodo; sed fortassis incommodo: fortassis famæ
periculo: nec sine molestia. Scripsi, vt me: edo, vt te

recreem; vt ludas; illudas, si libet.

Tamen præiudicium deprecor. Vt & temerarium iudicium; siue ex amore; siue contemptu; siue aliorum æstimatione. Tu me nec suspice; nec despice: vt nec vllos; nimium. Sic fructum, aut fallor, carpes quàm vberissimum; *Si res non personas expenderis*. Hoc tantum admonuisse liceat: vt expertus iudices. Dum me expendis; te expendas; te experire; te inspicere. Si magnus es, nihil abnuo: Non corrigi; non corripì; Ne damnari quidem; cum id sciam, non nisi iure facturum; Idque meo; idque Reipublicæ huius, quo studia conferimus, literariæ; emolumento. Audi tamen; & intellige. Non tibi soli, qui vnus è millibus es; placere oportuit. Sunt plures; quibus accurata non arrideant: sunt qui non capiant: sunt, importuni, qui carpant. Horum etiam ratio habenda fuit. Tu tua selige. Et facile discreueris; si is es. Si non es; tuo commodo iudicium cohibe. Ni & ipse iudicari malis. Neue illud meritò;
Vltra crepidam. Vale.

LVSVM

L V S V V M P O E T I C O R V M

pars prima, siue Elegiæ.

Ad Andræam Symonidem.

ELEGIA I.

Horret equus stimulos, strictasq; recusat habenas:
 Et pauido rigidos, respuit ore lupos.
 Cernis ut inuiti veniant ad aratra iuuenti;
 Serâque dent flexo colla premenda iugo.
Iidem sponte sua properant; si segnius illos
In consuetâ vigil prata bubulcus agat.
 Otia sectamur cunctis; placidosq; lepores.
 At grauis inuita sumitur hasta manu.
 Effugimus duros auersa mente labores:
 Et nisi quæ leuis est, sarcina nulla placet.
 Ipse ego Apollineas artes, durumque laborem
 (Nam labor est, quondam qui mihi lusus erat.)
 Horreo: & inuitus iam nunc accingor in illas:
 Impatiens tanti pondera ferre iugi.
 Ah quoties posui sumptus, positaq; resumpsi!
 Et facta est chartis quanta litura meis!
 Ah quoties dubio commisi carbasa vento!
 Verterunt quoties vela retorta Noti!
 Non mea, quâ quondam Zephyris spirantibus aurâ
 Currit in Aonijs hospita puppis aquis.
 Non vigor ingenij est; non vis ea quæ fuit olim:

Luderet

Luderet assuetos cum mea musa iocos.
 Et pudet, & fatear, pene hac luctantia, frustra
 Conor in inuitos cogere verba pedes.
 Scilicet incassum, tot iam desueta per annos
 Dextra, reluctanti mente retractat opus.
 Torpet ut exesum scabra rubigine ferrum;
 Quod tritum æbalio clarior ære nitet:
 Cultus ager fulvis splendet formosus aristis;
 Atque inculta feris sentibus arua rigent:
 Sic, fuit illa auri, seu non argentea vena;
 Fluminæque ingenij quantulacunque mei:
 Quoddam fuit primis quondam, mihi flumen in annis,
 Aruit; & riuo pauperiore fluit.
 Dum mihi desidia pectus male torpet inertis:
 Otiaque à studijs segnia lentius ago.
 Aut mea sollicitis languet mens anxia curis:
 Et vetat Aonidum castra chorosq; sequi.
 Ille Heliconiacus pridem deferbuit ardor:
 Cessit & è gelido pectore blanda cheli.
 Tristis hyems pulso captiuat corda calore:
 Opprimit ignauus tristia corda dolor.
 Mens hebet: effætoque in pectore pristina virtus:
 Nec vigor, ingenio qui fuit ante manet.
 Qui mihi maturo, præcox, spondebat in ævo
 Carmina Phœbeis equiparanda modis.
 Nunc iacet, heu, segnis nimium; & lactatus inani
 Spe perit: in media destituitq; via.
 Ut qua luxurie, tenerâ promisit in herbâ
 Cum flauis stipulis grandia farra seges:
 At simul incubuit gelidis Notus humidus alis;
 Syrius aut lentâ torruit arua siti:
 Illa perit. Cupidus at spes, frustrata, colonum

Spica levis vanis ludit arundinibus.
Nam mihi, seu pigrum faciant aconita veterum:
Luridaeve Eæa toxica mista manu:
Verbane caruleos squallentia terga dracones
Rumpere, & igniuomos vincere sueta boues:
Seu quicumque hominum sensus populatur, & artus
Vis alia; & serpit mentibus atra lues:
Non magis Actæon liquidas expauit ad undas,
Quæ dedit irata, cornua dextra deæ:
Nec mirata suum est frondere Philemonia Baucis;
Et superinducta cortice membra tegi:
Quam mea mutari gelidis præcordia saxis
Miror: & in scopulos diriguissè nouos.
Aut saltem scopulorum instar, traxissè rigorem;
Factaq; Riphæa frigidiora niue.
Iam neque Castalios fontes, neque flumina Pallas,
Nec referat fuluis doctus Apollo comis.
Iam mea difficiles veniunt in metra Camene.
Quæis post ter decimum non datur hora diem.
Si voco Pieridas assuetæque numina Phœbi;
Qui me Castalys fouerat ante iugis:
Aonidum libasse dapes; spumantia dulci
Nectare; vel Clario pocula grata Deo;
Et vidisse sacri fontis penetralia Phœbus
Abnuït: & surda respuit aure preces.
Vix datur ut totum supplex Heliconæ fatigem
Questibus, in summa tingere corpus aquâ.
Mæ non Calliope, me non agnoscit alumnus
Cætera Castalij turba diserta chori.
At modo tempus erat grauidum cum carmina pectus
Funderet; & numeris neceret apta suis.
Cum veluti dictante Deo, nulloque labore
Funderet

*Funderet in faciles verba coacta modos.
 Dexteraturn memini Pallas, tum dexter Apollo:
 Tunc habui faciles in mea vota deas.
 Per faciles colles, modico & fastigia cliuo
 Ad sua monstrabat culmina Phæbus, iter.
 Illic, vel tenerâ carpsi vaccinia dextrâ;
 Mistâque purpureis lilia cana rosis:
 Aut molles violas; aut puniceos hyacinthos:
 Aut que luteolo caliba nitore rubet.
 Aut quoscunque alios per prata nitentia flores
 Prodigas, non alto culmine, fundit humus.
 Nam neque syderibus minitantis vertice lauri
 Mollia descriptis texereserta comis
 Faserat: haud etenim primo permittitur ævo
 Leuia Phæbaâ tempora fronde tegi.
 (Illa datur magnis meritò gestanda pœtis:
 Et fluit in dignos ambitiosa sinus.)
 Verum humiles hederas; & florea sarta legebam.
 Aptâque erat nostris illa corona comis.
 Tam mihi rara secundabant cunabula Musæ:
 Et tyrocinij prima elementa mei:
 Tam faciles; Phæbusq;, Aganippæaq; sorores
 Spirabant veneres in mea metra suas:
 Vt quamvis tenui meditarer arundine carmen:
 Et foret arguta nescia dextra lyra:
 Illa tamen potuit vel te quoq; teste probari:
 Esseq; iudicio viuere digna tuo.
 Sæpe tibi cum frons nebulis horresceret atris,
 Et quaterent rigida lenta flagella manus:
 Illa tibi nebulasque atras excussit & iras:
 Torsit & è rigida lenta flagella manu.
 Sive foret culpe venia exoranda; dabatur;*

Illa simul blando soluerat ora sono.
 Sive; ubi fecere assidue fastidia Musæ;
 Et peperit nimius tedia longa labor:
 Iuuerat Aonijs subducere colla capistris:
 Aonidum tetrico liuida colla iugo:
 Inq; vicem alternas recreari lusibus horas:
 Et capere admissis otia grata iocis:
 Dum nitidus Phæboq; dies, & floribus agri,
 Et modo formosis arbor amicta comis:
 Musa tibi placidum nec inexorabile pectus;
 Mulcebat numeris insidiosa suis.
 Utq; in agro laxis insultaremus habenis,
 Obtinuit totos frana remissa dies.
 Si quis adest, laudat dulces facilesq; Camænas:
 Et non inuito currere verba pede.
 Atque aliquis, (nec subiunxit sit dexter Apollo)
 Hic vates modico tempore dixit, erit.
 Ille quidem dixit: sed res haud verba sequuta est.
 Ore fauente parum dicta fuisse reor.
 Sic oculus pecori exitio est; sic fascinat hædos:
 Obuius aduersis virque nocet pedibus.
 O utinam seuis Rhodopes ululasset in agris,
 Versus in obscenum turpia membra canem.
 Aut quibus infelix errauit montibus Io,
 Impleisset queruli vocibus antra bonis:
 Officioque pedum bibula scripsisset arenâ,
 Quæ voluit veris dicere verba notis.
 Cur mihi non tenerum cinxisti baccare frontem?
 Discipulo notuit cur mala lingua tuo?
 Huc tua spes, huc Buchanani præsentia magni
 (Magni: dire licet liuor, & ira crepes.)
 In tenues abiere ut fumi, euanida ventos!

Profuit & tanto nil placuisse viro!
 Sed quid me? quid te vana accendisse querela
 Iuuerit? & luctus accumulasse novos?
 Non tua; sed culpa est, fatear, mea, si minus aque
 Thespiades, lenibus dant mea vota Notis.
 At si quam faciles laudem indulgere, vel usquam
 Indulgent; quanta est gloria tota tua est.
 Sic mihi Pierides, & non mutus Apollo
 Dent iterum tenero nectere verba pede:
 Atque iterum vires in carmina: non locus; aut me
 Immemorem veniens arguet vlla dies.
 Interea hæc si scripta tibi videantur iniquis
 Musis; nec genio carmina dignameo;
 Seu quod præcipiti currant declivia saxo,
 Raucæque, non leni murmure dulce, sonent:
 Seu forsan, quod Phæbe vetes, mihi syllaba peccet:
 Da veniam; domino non placuere suo.
 Fallitur ambigua variarum ambage viarum,
 Non satis assiduo qui pede trinit iter
 Naufragus occurrit scopulis; aut hæret in vltua
 Ausus in ignotis currere nauta vadis.
 Qui iuga pinniferi lustru nouus aduena Pindi:
 Nescio inoffenso non titubare gradu.

ELEGIA II.

Ille ego qui pueri nimium securus amoris
 Contempsit extinctas, & sine luce faces.
 Quisq; Cupidineos risi temerarius ignes:
 Iactæque torpenti languida tela manu.
 Et fragiles calamos; vanum & sine viribus arcum,
 Forsan & officio lumina cassa suo:

Iam didici quanto iaculum contorqueat ictu:

Quam perimat certâ pectora fixa nece.

Iam miser agnosco iunctam cum viribus artem.

Sera, tamen docilem me mea pana facit.

Namq̃ iugi impatiens immunia colla gerebam

Servitij; & nullis liuida terga notis:

Nullus amor seuus angebat pectora curis:

Rumpebat somnos nulla puella meos:

Nec mihi versabat mentem, qua torquet amantes

Anxia peruigili sollicitudo metu.

Sapè suas posuit pedicæ, & retia frustra:

Et frustra insidias sapè tetendit amor:

Me tutum ex omni faciebat parte Diana;

Et cum Castalia pulcher Apollo choro.

Otia delicijs reddebant grata sorores

Pæonia, & numeris non inamœna suis:

Delia venatu saltus per, & horrida tesqua,

Vallèsque, & solis hospita saxa feris

Exercebat: agens timidos indagine damas:

Aut auido lepores premia parua cani.

Et modo cornipedis rorantia terga premebam;

Inq̃ breues gyros flectere ludus erat.

Et modo graminei superabam culmina montis

Ardus, aut humilis florea prata pedes.

Semper erant; studijs mens, aut exercita ludo

Pectora: & in toto non vacua hora die.

Non tempusue, locusue tibi insidiosè Cupido.

Et nusquam imperijs otia amica tuis.

Si posuit casses, & retia tenta; Diana

Vidit; & iratâ ruperat illa manu.

Si tenerum incauto perstrinxit arundine pectus:

Præsto aderat medicâ Delius artis ope.

Capenas ut molles accendere flamma medullas:
 Sedabat flammam Castalis unda rudem.
 Sic elusus amor, longum, aut delatus in animum
 Penè dedit versus turpia terga fuga.
 Irrita proiecit subuersa tela pharetrâ,
 Quæstus in his veri roboris esse nihil.
 Deposuitque facem tædæ diffusus inermi,
 Ceu foret hyberna languidus ignis aqua.
 Sæpè suum voluit deductis cornibus arcum,
 Sæpè sua insensâ rumpere tela manu.
 Inq, nihil meritis domini ruit ira sagittas:
 Inq, nihil meritis ira proterua faces.
 Vix ubi se tandem collegit, & ira resedit,
 Respiciens arcum, spiculâque ille suum:
 En, ait, hic, meus est arcus: mea tela, sagittæ:
 Hæc illa ardenti torrida tædæ face.
 His cessere olim, quæ vel mare ærulum, & æther:
 Quæq, tenet tellus, sidereique globi.
 Et mea nunc hæret iuueni victoria in isto!
 Ah minus effæto in corpore robur inest.
 Concidit, & nostri est iam nulla potentia regni,
 Sæta patres, præscos vincere sæta deos.
 Sed neque deperijt nostri illa potentia regni,
 Sæta patres, præscos vincere sæta deos.
 Nec mea nunc iuvene hærebit victoria in isto.
 Sistere qui cursus sit potis ille meos?
 Pectora non illi duro ex adamante: nec illum
 Horrida Riphæo frigore corda gelant.
 Et tamen ut rigeant adamantina pectora, cunctis
 Frigoribus: cunctâ frigidiora niue.
 Tela mihi hircorum sunt sanguine tincta: Iouisq,
 Vincere quæ possent tela trifurca, facis.

*Certum est his adamantæ, niuësque, & quicquid ubique
 Duricie, quicquid frigore ubique riget,
 Vincere. Sin id fata vetant, imbellia victum
 Arma dare : & cuius cedere iura Deo.
 Ex illo in partes animum rapit impiger omnes;
 Qua potius verset callidus, arte dolos:
 Retia quæ tendat : quos retibus implicet hamos:
 Quis laqueus melius fallat, & esca viros:
 Quæ valeat teneras exurere flamma medullas:
 Hastâque quo grauius vulneret acta modo.
 Totus in his ponit pedicas aut retia tendit:
 Aut fera letifero spicula felle linit.
 Et sequitur tacito cantus vestigia gressu:
 Hæret & in tergo sedulus vsque meo.
 Aut lateri graditur comes insidiosus : inermis
 Si qua meum forsân prabeat hora latus.*

ELEGIA. III.

*C*ollis erat modico tollens fastigia cliuo
 Miscet ubi Albenti se Dius hospes aque.
 Glebâ ubèr, Cererisq; comâ formosus; & umbrâ
 Arboreâ : & floræ numine amœnus ager.
 Fons saliens sole à medio decliuus ad ortum
 Illimes leni murmure voluit aquas.
 Hinc dense circum salices, Coryliq; Rubiq;que
 Alitibus, fidum perfuziumque feris.
 Diues ager latè ad dextram perdicibus illis,
 Quas humilis tenui nutrit Erica comâ.
 Hic me seu casu, seu iam tibi amica, Cupido,
 Clam, tulit in casses flaua Diana tuas,
 Incantum : dum sector; & in fruticeta pauentes

Specto

Specto agat ut penna præpete Nisus aues.
 Illas per dumos rostris & nare sagaci
 Turba inimica; inhians; prensat anhelæ, canum.
 Impiger hic Boius salit: hic Bervicus: & acer
 Oracon parili sedulitate ruunt.
 Cautior hic Clinæa: & sensu frigida Morphe,
 Penè leuem prono pectore verrit humum.
 Hæc pede suspensio obtutum obliquarat, & aures
 Arrecta in medium verterat ora rubum;
 Intenta imperijs. Citus adsum: & nomine blande
 Exstimulans, capiat, excutiâtue rogo.
 Insilit illa atrox; utq; insilit; exilit ales:
 Et liquidum aërio tramite carpit iter.
 Visa queri Morphe: gemitûque agnoscere supplex
 Errorem: & parui numina lesa Dei.
 Non certè allatrat. Non fuluis Nisus in alis;
 Acrior accipiter sustinuitne sequi.
 Et nisi mens mihi leua; & fata sinistra vetassent:
 Mole, colore, alis, non auis illa fuit.
 Cenomatus pharetram, atque arcus sensisse sonantes
 Dicitur: & gelido diriguisse metu.
 Insto ardens studio tamen, & iuuenilibus annis:
 Quâque fugit præceps persata, prata, feror.
 Utq; ædes iuxta medio confederat horto;
 Falsâque purpureis texerat ora rosis:
 Irrumpo: sepes qua se pandebat biatu
 Spinea, purpureas excutiôque rosas:
 Omniâque incassum, (quis enim deprennderit?) illic
 Lustro loca, & vana sedulitate ruo.
 Et tandem iratus canibus, sociisq; mihiq;,
 In viridi fessum cespitem pono latus.
 Ecce illuc, (sive illa die inuitata sereno,

Siue aliquo mentem numine agente,) venit
 Margaritæ: eois speciosior una smaragdus;
 Quasve onyches Indus mittit, & acer Arabs.
 Illa Caledonias inter pulcherrima nymphas:
 Illa nimis patria gloria rara sue.
 Quale ebur, incanescens, niues, aut lilia fulgent:
 Candida puniceis lilia mixta rosas:
 Tale decus, tenero vultu fundebat, & ore,
 Depingens niueas purpura mista genas.
 Dulcia vibrabant radiantes lumina flammæ:
 Vt geminum æthereo sydus in axe micat.
 Quid memorem sparsos per eburnea colla capillos?
 Aut quas aureolo legerat orbe comas?
 Quid teretes digitos? aptasq; amplexibus vlnas,
 Brachia? vel niuei pectora lata soli?
 Luce illa Phæbus quamuis se pulchrior iret:
 Æmulaq; in niueis luna niteret equis:
 Det veniam, visus vinci est, quantum ille sororem,
 Pallida quantum ardens vicerit astra, soror.
 Illa polo cessat: puai bundaq; condidit ora:
 Et maculam æquoreis, conscia, lauit aquis.
 Nec nisi post mediam rursus se ostendere noctem
 Ausa est, & vultus promere, victa, suos.
 Conspirasse putes magnorum numina diuûm
 Me contra: & vires disposuisse suas:
 Dina Paphi formæ veneres largita, salesq; est:
 Auxilium nato ferret ut illa suo.
 Illa hilarat vultus: faciem, frontemq; serenat:
 Soluit & in blandos, dulcior, ora sonos.
 Illa vagos, molli risu moderatur ocellos:
 Desjcit aut placidis lumina blanda minis.
 Ingenium Pallæ studiis formarat honestis,

Materies flammis ut foret apta meis.
Altera non melius pulsas ciet organa chordis:
Aut canis ad querulam carmina blanda lyram:
Altera non melius sacrarum arcana sororum
Norat, in Aonijs claustra reposita Iugis.
Illam Pieridum Phæbus deduxit in antra
Intima: perque tuas Calliopeia domos.
Ausam etiam æthereos animo penetrare meatus,
Vrania in celsi vexerit astra poli:
Atq; polos, atq; astra super, penetrabilia celi
Abdita: & humano non adeunda pede.
Hac spirabat adhuc: manibûsque, oculisq; supinis
Tunc quoque ad æthereum verterat ora globum.
Hanc ego dum admiror, fixusq;, hærensque, stupensq;:
Diûaque sit dubito, fæminæue, anne dea:
Sensit amor, sumpsitq;, arcus, & spicula; seque est
Confessus, positâ, quam simularat, aue.
Incautôque mihi, nec quicquam hostile timenti
Acer adest, selo transadigitque latus.
Nec fixisse semel satis est, nisi spicula torquens
Ingeminet sæuâ, vulnera mille, manu.
Et simul insultans, I, nunc illude meosq;.
Cum calamis arcus, languidulâsque faces:
I, lege Socraticas, lege docta volumina, chartis:
Excutiant flammæ scilicet illa tuas.
Phæbus opem feret; & gelidis Pegasides undis;
Quæq; Heliconiaco nascitur herba iugo.
Ludere te satis est potuisse impune tot annos:
Hæc illa est votis hora petita meis.
Ergo graues solues, inuito vel Ioue, pænas:
Forſitan hæc ipsum falleret eſca Iouem.
Vincula captiuo iam nunc immittere collo;

Et premere irato sub pede terga iuuat.
 Iam iuuat ulciscique moras : iam longa laborum
 Tadia pensabit sanore pœna graui.
 Anxius assiduis torquebere pectora curis;
 Et vacua a luctu non erit hora tno.
 Munera seu sumas Cereis, seu fallere tentes
 Lusibus ingratos tempora longa dies:
 Seu lenire pares blando sermone dolorem:
 Seu miser Orphæa, fata sinistra, lyrâ:
 Quicquid agas; quocunque loco, quocunque recessu;
 Es vigil: aut mollis lumina somnus habet:
 Te labor, anxietas, lachryma, luctusque sequentur:
 Rodet & ingenti sollicitudo metum.
 Deslebis nimios miserè neglectus amores:
 Et vota, & vanas experiere preces.
 Sic fatus iaculum, gelido quod pondera plumbo
 Tarda grauant; promptâ seligit è pharetrâ.
 Hoc fugat ille suos, quos fecerat ipse, calores:
 Pellitur hoc molli è pectore flamma rudis.
 Hac trepidas nymphea traiecit arundine fibras:
 Ne foret assueto mutuus igne calor.
 Improbe, seu puer; cunctiq; infamia secli;
 Sortite auerso regna superba Ioue:
 Non tibi Mars genitor positus placabilis armis,
 Dire; tibi genetrix non fuit alma Venus:
 Nocte satum, tristiq; Erebo; te fouit Erynnis
 Vallibus in Stygijs, Tartareoque lacu:
 Hinc dedit exitium terris; praesentius illo,
 Quod vomit immundo Cerberus ore triceps.
 Non fera Tisiphone, sumptis (immane) flagellis
 Impia tam rigidâ territat ora face.
 Pectora non tantis miserum cruciatibus urget

Conscia delicti, seu Megera, sui:
 Quam tua quos torres semper istis flamma medullis;
 Flamma vel Enei senior igne rogi.
 Præcipue, indignos si quis pertasus amores
 Pertulit; & dura damna repulsus hera.
 Hic est Enceladi granior fornacibus æstus;
 Et mage Tantaleæ pæna timenda siti:
 Hinc mihi mille die fastidia, mille labores:
 Materies lacrymis hinc venit ampla meis.
 Si mea peccavit quicquam deus: ætia: plectar
 Felibet, has tantum pone Cupido faces:
 Morte luam? quid mi? Mors tanti metâ doloris:
 Mors mihi non parvo fœnore, munus erit.
 Non ego Sisyphium saxum, non seuâ recuso
 Verbera Tisiphones: Eumenidumq; pati.
 Non vel Aloidum pænas, vel vincla Promethei:
 Quæve rapax Titio viscera carpit, auem.
 Et quodcumq; olim vatium solertia mendax
 Supplicium Stygio finxerat in barathro.
 Solum cedat amor durus: totoq; faceßat
 Pectore: nec luctus augeat ille meos.
 Vel mihi quæ sensus, quæ cor prædata, reuulsum
 Abstulit, & veri pignus amoris habet:
 Sit facilis: sit dura minus. Quin sentit & illa
 Mutua arundinibus vulnera facta tuis?
 Sed neque cedat Amor durus, totoq; faceßat
 Pectore, si luctus augeat ille meos.
 Quin potius, quæ cor dudum prædata, reuellit;
 Quod nunc perpetui pignus amoris habet;
 Sit mihi dehinc non dura nimis. Si sentit & illa
 Mutua ab auratis vulnera cuspidibus:
 Tum mihi vel seros perstet comes usque sub annos

Sedulus,

Sedulus, & nunquam frangere remittat Amor.
Dulcia si teneant ambos tua vincula Cupido:
Dulce tuum pariter si ferat illa iugum.
Quod quia nunc solus fero: Caucasæ vastæ videntur
Imposita, aut humeris Pelion esse meis.
Hoc ego si perferre queam: robustior ipso
Hercule, cum cælo sidera ferre queam.
Sed tamen hoc quodcumque oneris, perferre necesse est:
Nec datur excusso soluere vincula iugo.
Quippe tot implicuit sinuosis nexibus artus,
Me vinctum domina cum dedit ille meæ:
Nodorum ut teneat non eluctabilis ordo
Implicitum, & nulla constet ab arte, fuga.
Ergo nimis nostræ sunt dura piamina culpæ:
Et grauior meritis est mea pœna meis.
Vos tamen ille quibus faciles indulsit amores,
Si geritis vestrâ præmia digna fide:
Ne ridete meas, neue insultate, catenas.
Vidi ego: Suspirat qui modo, risit heri:
Nunc quoque qui læto testatur gaudia vultu,
Imbuerat lachrymis forsitan, ante genas.
Non minus instabilis vaga quàm fortuna, Cupido
Voluitur, & teretem versat ab axe rotam.
Nunc hilari ridet mæstis nunc plorat ocellis:
Effugit, & paruo tempore rursus adest.
Lubricus, inconstans, refuag, simillimus vnde
Dat documenta suum duxerit vnde genus.
Et sibi perpetuum quisquam promittit Amorem,
Labilis in tereti qui fluit orbe rota.

ELEGIA IIII.

Quamuis dissimulem vultu: coramq; rigari
 Non sinat ingenuus fletibus ora pudor:
 Vt tenebrae amorunt testes; solusq; dolorum
 Conscius, accepit languida membra thorus:
 Protinus in seram duco suspiria noctem:
 Et riguas tingo flebilis imbre genas.
 Dissoluor, tenues, ceu quondam Biblis, in undas:
 Strata madent lachrymis humida facta meis:
 Cynthia me insomnem, pleno cum curreret orbe,
 Vidit; & est gemitus commiserata meos.
 Iamque sub auroram, primaq; crepuscula lucis:
 Si premit ingratus lumina fessa sopor:
 Ille mihi miseris angit praeordia curis:
 Mittit & infausi somnia plena metus.
 Ante oculos statuit functis è manibus unum;
 Qui ferat exili talia verba sono:
 Pone modum lachrymis: lachrymis non flectitur illa:
 Quin ridet; vestros si rigat vnda sinus.
 Improba te ridet flentem, te spernit amantem:
 Et timidas tetrica respuit aure preces.
 Quid miser incassum scopulos rupestq; fatiges
 Questibus? & vana ferrea corda prece?
 Quid iuuet ad surdas suspiria fundere cautes;
 Irrita quae rapiat ventus, & aura ferat?
 Alter habet quod amas; avidisque amplectitur vlnis;
 Et fouet; & gremio comprimit usque suo:
 Aspice ut iniectis alludit blanda lacertis
 In collum; & labris mollibus ora premit.
 Hic ubi discussit somnumpauor; ossa labare:

Et tremere exangui frigida membra meta.
 Continuo mæstis resonant singultibus ora;
 Et feriunt rigida pectora nuda manus.
 Deficiunt oculis lachrymæ; non verba dolori
 Sufficiunt: nullo murmure lingua silet.
 Hiscere si quando datur; aut tua tela, Cupido;
 Incuso; flammæ aut Cithærae tuas:
 Aut vos, Larificæ crudelia numina parca,
 Esse querens vitæ stamina pulla meæ:
 Aut tibi; quicumque es tanti mihi causa doloris;
 Qui spolia insignis victor opima geris:
 Millia pænarum quot vix Acheronte sub imo
 Suspikor; exitio comprecor ire tuo.
 Flebilis ut viuas; sauo & miserabilis hosti:
 Lugubris ut longæ sit tibi vita moræ.
 Cùmque diu ingratas infælix traxeris auras:
 Mors veniat tardo non properata pede.
 Tunc quoque (si tumulo forsan condare) sepulchrum
 Ossibus; & cineri sit grauis urna tuo.
 Quin etiam insano si fortè excanduit astu;
 Infælix dominam deuouet ira meam.
 Sed piget: & subito prudens mea vota retracto.
 Pæna nimis nostris iungitur illa malis.
 Quid rear? an veris terrent insomnia visis?
 Anne animum fallax ludit imago meum?
 Tu potes indocto circumdare brachia collo?
 Tu caput in stupido deposuisse sinu?
 Ferrea; amatorem Musis præponis inertem:
 Ipsa in Castalijs nectare fota iugis?
 Ante putem, vastis errant qui montibus vrsi,
 Quasque alit infames Africa terra leas
 Fœdera iuncturas stabili concordia pace.

*Nec metuet crudos agna petulca lupos,
 Quam tu coniugij thalamo dignabere; Phæbus
 Quem procul, & sacro fonte Thalia fugat.
 Non sinat hoc Pallas; quæ te cum tradidit artes
 Indignam donis noluit esse suis.
 Non sinat. O vincolo cœunt quam dispere: si qua
 Nupserit indocto docta puella viro.
 Non illis Hymeneus adest; non pronuba tædis
 Iuno: sed infausto carmine bubo strepens.
 Illic Tisiphone vel pleno gutture rixas,
 Iurgiâq; & pugnas; & fera bella ciet.
 Dissidium aut tanto molimine miscet; uterque
 Mæreat ut viduo sæmina virque thoro.
 Scilicet haud villo coalescent fœdere mentes
 Dissimiles; quamvis corpora iungat hymen.
 Diuersi siquidem, studia & contraria; mores:
 Connubij rupto dissociata iugo
 Vincula disiungent, non illis una voluntas
 Constare, aut animus vnus utrisque potest.
 Carmina doctiloqui si volueris ipsa Maronis
 Assidua; aut magni fortè Platonis opus:
 Non minus assiduus spumantia pocula coniux
 Tractat, & in dubium perbibit vsque diem:
 Aut talis vacat, aut folijs: per vulnera Christum
 Dilacerans, iurat brachia, crura, caput.
 Aut animam furnis torrendam præbet Auernis:
 Rodenda, aut Stygio deuouet ossa cani.
 Mille tonans Erebus, tetro & Cacodæmonas ore
 In Phlegetontæis agmina nigra vadis.
 Tu tremis interea, arrectis horrore capillis;
 Incaput offensus ne ruat ira Dei:
 Admonitiq; viri perfers fastidia: qui te*

Barbarus, atque tuas ridet, inepta, preces.
 At si quos virtus, pietas, morésque pudici:
 Par studium & verus conciliauit amor:
 Non ego qua veniant ex illis commoda tedis;
 Mille licet linguis enumerare queam.
 Dulcia si accedant facientes otia Muse:
 Iuno quid his addat, quid Venus ipsa thoris?
 Tu, tibi qua tulerint illa solatia nuper,
 Tessis es; heu lachrymis obruta penè pijs.
 Cum nimios fletus, humentiâque ora, miserie,
 Siccarunt, madidas casarieq; genas.
 Que nisi opem assidue, blando sermone tulissent:
 Te quoque cum misero clauderet verna viro.
 Mirentur Paphia gemmas, aurumque puellæ:
 Et capiat stolidas pieta lacerna nurus:
 Muricia vestes, mollique nitentia serum
 Stamine ad extremos firmata longa pedes.
 Et inuuet Eois digitos fulgere smaragdis:
 Atque auro fuluas implicuisse comas:
 Sordeat his; nec sit tanti Parnassia laurus;
 Queis premit ignauus pectora crassa stupor.
 At tibi (cui indulsit vultu natura benigno
 Ingenij, supra mobile vulgus, opes)
 Non fuerint tanti conchilia, bissus, & auro
 Palla, in puniceis exaturata cadis:
 Hac ut, docta, tuis possis præferre camanis.
 Rusticitas genio sit procul ista tuo.
 Vt gemma cocant, Adamantes, Iaspides, Indi
 Magnetesq; Onyches, Sardonicheq; simul:
 Et que præterea campis mittuntur Eois
 Diuitiæ, aut fulua quas vehit Hermus aqua.
 Quæve celer bibulis voluit Pætolus arenis

Albata de Phrygiæ corpore vota Mida:
Pratuleris Musas tamen, haud ignara, quid illis
Præstiterint clarâ quas cecinere tubâ.
Penelope debet Niuis, quod casta per orbem
Diçta, quod insigni luserit arte procos:
Moufeli, & regis coniunx, quod nouimus illam
Contusi in cineres ossa bibisse viri.
His debet veros Thisbe Babylonis amores:
Herculis & famam Deianira suam.
Hæ faciunt, ut uiuat adhuc Sydonia Dido
Quamuis sint rapidis ossa cremata rogis.
Forsitan & facient, tibi cum fatalia Clotho
Ruperit tratâ fila resecta manu;
Inuitâ ut uuas Clotho; post fata superstes:
Et caries nomen ne noceat vlla tuum.

ELEGIA V.

Nox erat; & Phæbe rosis argentea bigis
Scandebat mediæ culmina celsa poli.
Muta quies terras; & me sopor alius habebat:
Fessæque erant molli membra reposta thoro.
Ecce leui curru, tenues aduecta per auras;
Visa mihi teneri mater Amoris adest.
Agnoui iunctos niuei candoris olores:
Et quibus est, currus, sæpè reuecta Paphum.
Duræque Chaonias iungentes rostra columbas:
Non volucris Paphia gratior vlla dea est.
Dextera littoream crispabat candida Myrtum:
Lambebant summas Myrtea ferta comas.
Delicia circum; risusq; & blanda voluptas:

Gratiæque

Grataque festiuis oria plena iocis.
 Ibat & excussis comes indulgentia franis:
 Et genium totâ largâ fonebat ope.
 Tempora lenius musto suffusa rubebat:
 Vina cothurnatos implicuere pedes.
 Illic & Dryades, nupta, innupta; q; puella;
 Ducebant letos leta per arua choros.
 Carmina lasciuæ dictant genialia Musæ:
 Ore ciet dulcem docta Thalia chelim.
 Suaue canens Erato cytharæ modulamina vocis
 Aptat, & imparibus consona verba modis.
 In medio volucer, tenerâ cum matre, Cupido,
 Hos iaculis, illis ignibus ossa petit.
 Ipsa leues cultus, viridantis tegmina palle
 Induta, & laxos ibat aperta sinus.
 Aurea Cafaries teneræ lanuginis instar,
 In varios docilis nexibus ire modos.
 Ambrosiam, & suaues spirabat vertice amores;
 Quos uaser ingenti sanore vendit Arabs.
 Discordes oculi, quorum hic ridere videtur:
 Flebat, & è lachrymis humidus alter erat.
 Ora proterua micant, gestu petulantia toto
 Errat, & in niueis insidet illa genis.
 Fassa suas artes vultu lasciuæ procaci;
 Monstrabat cupidis linida colla notis:
 Et procul, arridens, quamuis, irata, minaxque,
 (Carpebant pronam pectora nostra fugam.)
 Quo fugitiuus abis? & quid mea, transfuga, castra
 Deferis? ingenio castra sequenda tuo.
 Siste pedem, & vanos cursus moderare labores:
 Hæc fuga, si volumus, tarda futura tibi est:
 Aspice habet pennas, & plenâ tela pharetrâ:

Et quamvis fugias, pectora carpit Amor.
 Ille, vides toto Sol qui purissimus orbe
 Emicat, & roseo percutis astra die:
 Est celer, & celeris rapitur vertigine cæli:
 Aurea q̃, in niueis sydera transit equis.
 Hunc tamen aquavit pennâ leniore Cupido:
 Et volucres celeris fixit arundo sinus.
 I, nunc: & pedibus confise fugacibus istis,
 Securus nati despicere tela mei.
 Tela securigeris etiam imperiosa tyrannis:
 Tela triumphatis imperiosa deis.
 His maiestatem imperij, vultusque verendos
 Eripui; & magno tela trifurca Ioui:
 Cum faciem indutus mentita q̃, cornua tauri
 Vexit. Agenoream per freta salsa nurum:
 Cum latuit niuei iussus sub imagine Cycni;
 Iuit & in vultus casta Diana tuos.
 Tempora si primi repetas ab origine mundi;
 Gestâque apud priscos respiciamus auos:
 Quot satyros faunosque; & numina magna decorum,
 Quæ sua thuricremis incalet ara focis:
 Tot mihi purpureo numerabis in orbe triumphos;
 Myrtæque imperij ferta, trophæa mei.
 Et dubitas animos lentus submittere Amori?
 Quæq̃, Dei tulerint vincula ferre negas?
 Si tamen hoc poteris, cæli quoque posse putabo
 Atria sceptriferis eripere alta deis.
 Aut age, syderibus victrices injice palmas:
 Captiuumque sua detrahe ab arce Iouem:
 Aut hoc si nimium est; & spem deponis inanem,
 Subde Cupidinea mitia colla iugo.
 Indue vincla manus quæ Iuppiter induit: & qua

Ferre necesse tibi est; sponte ferenda putes.
 Cum tua sint nostris obnoxia pectora flammis;
 Et molle ingenium semen amoris habet:
 Obsequere: incassum demens torquere; quisquis
 Naturam certas exuere arte tuam.
 Flumina, quæ rimis veniunt declivia, nemo
 Cogat in excelsum scandere versa iugum:
 Non animos ponunt aquila, leporesve timorem;
 Crudelis rabiem non lupus, agna metum.
 Quo natura trahit, ferimur: frustra que repugnes:
 Ingenium nulli fas posuisse suum.
 Esto tibi exemplum Solymæ regnator opimæ
 Inclutus, & cuius tu quoque nomen habes.
 Cuius nomen habes; sequere & mauortia facta;
 Et teneras flammæ, dulcisonamque lyram.
 Et neque te moueant vulgi deliria; quæ me
 Ignauam perhibent, desidiaq; ream.
 Mascula ceu virtus è pectore cesserit; ut nec
 Marti; & Apollineo sim minus apta choro.
 Quam Marti mecum bene conuenit! Otia Mauors
 Non amat: & nobis otia rara placent.
 Otia quisquis amat; pigro torpetq; veterno,
 Exeat; & nostrâ sit procul ille domo.
 Nam dea desidia non est inimicior vlla.
 Heu, pugnant votis otia lenta meis.
 Me iuuat insomnes in lucem ducere noctes:
 Noctibus & iunctos continuare dies.
 Cum fouet amplexu terras sopor humidus; & cum
 Nox silet obscuris vecta, per ima rotis:
 Excutio mollem famulis de pectore somnum,
 Et moneo dulci membra leuare thoro.
 Pérque cavae valles, dubiaq; voraginis amnes;

Et rigidos scopulos & iuga cana nines;
 Ad chara mitto securos limen amica:
 Et iubeo longa tadia ferre via.
 Et mihi desidiam quisquam exprobraris inertem!
 Ah pereat, si qua est desidiōsa Venus.
 Mars iubet insani violentos vorticis amnes
 Temnere; & in medium currere nando fretum:
 Et meus, ut peteret notos Laander amores,
 Non timuit rapidis credere corpus aquis.
 Impavidos nostris animos prestamus uterque:
 Et facimus gelidi pectus inane metus.
 Ire per aduersas acies; armatāque pinnis
 Mænia; & obiectas corripuisse fores:
 Moliri aratis obducta repagula portis;
 Et vigilum excubias transiluisse iuuat.
 Ille meis demum miles venit utilis armis;
 Aptus erat Martis qui fera castra sequi.
 Cui validum cunctos latus est tolerare labores:
 Cui vigor; & vegeto in corpore robur inest.
 Audisti, & cælo est notissima fabula; Martem
 Quā mihi vir captum vinxerat arte meus.
 Scilicet ex illo nos tempore iunxit amorque;
 Culpāque furtino consociata thoro.
 Nulla dies unquam tantos ut finiat ignes:
 Ut soluat nullus fœdera tanta dies.
 Nunc me liberius gremio fouet ille; palamque:
 Militibus dominam præposuitque suis.
 Iamque illos inter sedeo regina; meoque
 Ad sacra, sed faciles, mystica, iure voco.
 Quosque dies rigidis ferus exercebat in armis;
 Dulcia nox molles induit arma viros.
 Vtraque cum tractent; quam nostra libentius illis:

Neque illo malunt, quam duce signa sequi.
 Hac mihi pensavit Gradius dote dolores,
 Nec magna amissa damna pudicitia.
 Inde vides quibus est promptum ad Mauortia pectus
 Prælia; non segnes & mea bella gerunt.
 Sic ferus Atrides; sic formidabile, Achilles,
 Nomen: & Ascanij, Telemachique pater.
 Hunc & Mercurio gratum, castaq; Minervæ,
 Non piguit castris æra merere meis.
 Quo magis ingenuas fuerant exculta per artes
 Pectora: erant flammis hoc magis apta meis.
 Materies nostris non aptior ignibus ulla est;
 Quam quos Pierides sacro aluere iugo:
 Mite quibus Pallas, sæua & feritatis inane
 Ingenium, pulsa rusticitate dedit:
 Quæis Erato facili tetricum candore rigorem
 Lenierit; mores exueritque feros.
 Hinc mihi suauiloqui, gratissima turba, poeta;
 Grata quidem Phæbo, sed mage grata mihi.
 Illi delicias, tenerisque hæsuræ medullis
 Cum primo, veneris semina, lacte bibunt.
 O quoties teneræ facies formosa puella
 Carminibus causam, materiâque dedis!
 Ut taceam Memesin, dictâque Lycorida Gallo:
 Solâque quæ integrum Cynthia mouit opus:
 Et male vulgatos miseri Nasonis amores:
 Cui vacua est nostris pagina nulla iocis:
 Quid nisi iucundos lusus, temerataq; lecti
 Fœdera Meonides, grataque furta canis?
 Materiam tanto præbebat adulteravati:
 Tyndaris Oebalio rapta puella viro.
 Illi ad magnanimum ducta est Briseis Achillem:

Inq̃, Agamemnonio penè locata thoro.
Virgilij in paruo quam multa volumine Dido est!
Dido Dardanijs hospes amica procis.
Dido ubi cessauit Phrygios Lauinia coniunx
In thalamos latio dote superba venit.
Non his Calliope, non his Grÿneus Apollo
Permessi liquidis ora rigauit aquis:
Non Aganippe.e tam suaui carmina dicant:
Sed leuis ingenij vela secundat Amor:
Ingenium Cytheræa mouet. Discedite Musæ:
Pareat imperijs ardua Pimpla meis.
Pro gratis Pythio lauris, pro suauis hyacintho,
Aonidum cingant Myrtea ferta comas.
Conueniant Myrto redimiti tempora vates;
Ingenium fassi muneris esse mei.
Nam neque si vires cuiquam immoderata libido
Fregit; & ingenium, culpa putanda mea est.
Commoda nulla dedit miseris mortalibus vnquam
Iuppiter; illa eadem quin sua damna trahant:
Præcipuè haud aptos si quis conuertat ad vsus,
Quove minus decuit tempore, quove modo.
Scilicet, haud tanget incundi pocula vini;
Qui videt instabiles ebrietate pedes:
Aut ignis, satyrum, surreptus fraude Promethei
Qui læsit; cælo restituendus erit.
Quid non in peius hominum ignorantia vertit?
Nesciâque in rebus mens tenuisse modum?
Sit modus, in vestris, sint commodæ tempora ludis:
Quâmq̃ foues omni labe puella vacet.
Hos qui transiliunt fines, ego libera culpâ;
Stultitiæ pœnas perferat ipse suæ.
Sed neque te tædæ inbeo spectare iugales:

Et rigida plenos tetricitate thoros.
 Furta tibi placeant; furtis est apta iuuentus:
 Conueniunt annis dulcia furta tuis.
 Molle ministerium, seros neque transit in annos.
 Sint data militia tempora pauca mea.
 Respice Buchananani postquam placuisse Neere
 Desierit; nostro colla soluta iugo.
 Vt grauiore sono priscorum ingentia regum;
 Vt dicit gentis splendida facta sue.
 Ille etiam, solio qui nunc sublimis ab alto
 Fulminat; & populis monstrat in astra viam,
 Beza; tulit quondam primâ mea signa iuuentû:
 Et cecinit molli dulcia bella tubâ.
 At nunc frigidior bello; nunc segnior atas
 Defunctum castris iussit abire meis.
 Tempus erit cum inpositis quoque liber ab armis;
 Et grauis emeritus otia miles ages.
 Interea atatis ludo frueri, inq; lacertis;
 Et cubet in tepido pulchra puella sinu.
 Mite puellarum genus; & tractabile Amori
 Pectus habet: blandas tu modo tende preces.
 Ipsa adero; natuq; comes, tua vota secundans:
 Abnuat amplexus ne qua puella tuos.
 Fimierat: nutare animum: sensiq; labare
 Pectora tam placidis sollicita modis.
 Castra placent veneris. Sumptis constantia pennis
 Effugit: & victo fortia verba cadunt.
 Ire in vincla iuuas: cunctiq; expertia nuper
 Seruitij, excusso reddere colla iugo.
 Iam vaga furta; vagosque animo meditabar amores:
 Nec nisi de Dominâ cura erit ulla meâ.
 Cum mihi relligio cælo demissa; repentè

Se dedit ante oculos aspicienda meos.
Forma illi neglecta; sed & speciosa, decensq;
Et nullâ impexas arte polita comas.
Non vano ornatu; non falso gloria fuco
Quaritur; aut coctis ora linuntur aquis.
Non aurum articulos gemmasve Oriente petitas
Induit; aut Tyrio firmata tineta croco.
Sed sua simplicitas auro rarissima nostro
Est decori; & nudos gratia nuda sinus.
Vilis, & haud villos vestis mutuata colores
Indicium pure candida mentis erat:
Vanâque spernentis populo admirata prophano
Munera, fortuna luxuriantis opes.
Sub pedibus fastusq; metusq; premebat inanes:
Fractâque perdomitis tela Cupidinibus.
Vt stetit ante thorum miti placidissima vultu,
Et tetigit niueâ pectora nostra manu:
Et sopor, & lentos somnus dimisit ocellos;
Orâque lethæis languida merfit aquis.
Protinus umbra fugit caligantésque tenebrae,
Fuscaque nigrantes nox adoperta sinus.
Lux subit: & sacrae frontis splendore cornuscat,
Quâ patet in latum conspicienda domus.
Tum mihi qualis erat verè turpissima primum
Et positâ vilis sindone visa venus.
Tum primum patuere artes; fraudesque, dolique:
Turpia mentitus pingat ut ora decor.
Cernere erat nudi deformem Gorgona vultus,
Labraque rugosis pallidiora genis.
Vt miseros dulci faciem fucata veneno
Subdola, delusos in sua damna trahat.
Vtque voluptatum blandissima retia tendens,

Toxica letiferâ miscet acerba manu.
Gaudia fronte gerit, sed quæ præstringat amaror,
Quæque fluant, celeri prætereantque pede.
Interea subeunt agentes pectora cura:
It comes adiuncto sollicitudo metu.
In luctus abeunt ludi; in suspiria risus:
Excipit & vacuos mæsta querela iocos.
Calculus aut vrit renes; aut tarda podagra
Infestat vinctos debilitatque pedes.
Aut tumet undarum tensum molimine corpus:
Et formidandis venter inundat aquis.
Aut scûâ, horrendum, grassantis labe veneni,
Lurida consumit tabida membra lues.
(Hanc hominem vitij offensum numen iniquis
Stultitiæ posuit præmia digna sua:)
Exhaustique tremunt amissis viribus artus
Palpitat effæto laxa tremore cutis.
Et venit ante suos annos, properata senectus:
Et properata suum Mors venit ante diem.
Nec satis ignavi molem morbisque grauati
Corporis, infandis excruciare modis:
Æthereas hominum mentes terrena libido
Versat, & immundo deprimit usque solo.
Et spectare vetat dulci caelestia cura,
Altaque syderij scandere templa poli.
Cælestesque domos; cæusque intrare piorum;
Lucet ubi haud villo lux peritura die.
Sedibus in patrijs ubi gaudia vera capestant,
Est ubi lætitiæ fons & origo tua.
O hæc si videas iam nunc bona! victa facessat
Protinus: & fallax terga libido dabit.
Sensit: & hoc sacro, testatur nota per orbem,

Carmine, Davidica psalteria docta lyra.
 Hoc te vel nomen moneat: fuge cautus amores:
 Et vetita Veneris facta nefanda caue.
 Illi quam magno stetit hæc fugitiua voluptas!
 Quot lachrymis sordes eluit ille suas!
 Vt scelus, infantis vix tandem morte piarit:
 Qui sapit, haud tanti pœnituisse volet.
 Eeza meus si quid lapsus deliquerit olim
 Sectatus seculi denia facta sui;
 Cum mentes hominum fuscaret nubilus error:
 Ignari vitium temporis illud erat.
 At nunc quam castis modulatur carmina Musis!
 Dissimili pulsans nablia sancta sono.
 Quam piget illius fœtus! quam dispare vita,
 Consilio, posuit fræna, luposque, sua.
 Vt crepet invidia; atque effingat crimina linor:
 Et mendax raso vertice turba fremat:
 Vix illo nobis quisquam, mage gratus alumno:
 Vix mihi quo tantum glorier, alter erit.
 Sive tonat solio ex alto, verique magister
 Tramitis, ad cæli culmina monstrat iter:
 Sive sui, populis in secula longa futuris
 Assidua calami sedulitate cauet:
 Et dubios rerum anfractus, nodosq; resoluens,
 It vigil ipse suo Duxq; comesq; gregi:
 Quam benè Romani fraudem, erroresque Tyranni
 Turbat: & iratâ sacra prophana manu.
 Quam benè, quæ priscis quondam deliria seclis
 Larua, cucullati finxit inepta gregis!
 Quam format sanctos alijs in pectore mores!
 Atque modum vitæ quem tenet ipse sua!
 Hoc tu si sapias, iam nunc vitare magistro.

Mox veniet celeri mores inopina pede.
 Illa venit primâ sæpè importuna iuventâ;
 Expectat canas nec remorata comas.
 Illa caue incautum sæuo ne te opprimat ense;
 Cunctanti rigidas injiciatq; manus.
 Pelle moras : nescis roseo quid lucifer ortu,
 Quidve rubens sero vespere stella ferat.
 Ipse manum cælo, Dominus protendit ab alto;
 Et vocat in magni flammea templa poli.
 Ipse aderit, natûsque, & spiritus : ipse iunabit:
 Sufficiet menti robur & ipse tua.

LVSVM POETICORVM
pars secunda, Epigrammata.

Ad Lectorem.

Tque hætenus verè lusus; & meri. In quibus vix quicquam serium; aut seriò. Hic aliter sanè pleraque. Nec ideo non lusus: finis enim oblectatio. Nec si labor est; idcirco lusus non est: hæc intentione distinguimus; non labore. Respice pilam vtramque: qui nixus? qui sudores? Aspice gladiatoriam; & duellum. Quid interest præter vulnera? nec illa tamen semper. Atque alia ipsa se produnt nihil nisi lusus esse. Alijs suspicari quis possit, subesse serium: & quod hominibus vnum nunc serium est, quæstum. Tu ne crede: & sic accipe. Me lucri laudumque nemo sanè aspernantior. Iterum dico; Nemo. Norunt; qui me norunt; & interim arguunt. Quin negligentiam interpretantur; qui mollius; qui durius inertiam. Stat fixum tamen; cum lacte imbibitum: Mihi ne virtutem quidem virtutem esse, si ob aliud virtus est. Si non se contenta: Si vllam, præter cōscientiæ secretum, mercedem petit. Huic ego nitor, & innitor, non mentem, non manum, non linguam mercenarius. Aliud, testor, nunquam secutus sum. Sed nec assecutus, Ob quæcumque ingenij fructū sine mercede hætenus sine gloriâ; seu quia indignum, seu quia spernentem spreuit, quam vocant

cant fortunam. Et sane, si ita sit, *Aeternum sperant*:
 Non fuerint tanti, recto animo imperia. Ergo & adu-
 latione procul. Cui quis locus sublati his praeiis?
 Cessat illa, si cessit ambitio, & avaritia. Hac spe palpa-
 mus, ut palpemur. Ego ne innotescere quidē ijs semper
 volui, quos laudavi. Sed nec ista innotescere curavi.
 Prodesse volui; si fortē innotuissent: & ad hoc stylum
 aptavi, ut ostenderent veram laudē; ut instruerent. Sed
 volui tantum; non etiam speravi: mearum tam par-
 cus aestimator; & in diffidentiam pronior. Nec tamen
 si lusi, veritatem non amplexus sum. A qua, nimis de-
 flectere vel ludentem; religio est. Nec hyperbolem
 tamen rejice. Superstitio. Nec summam solam virtu-
 tem laudaveris. Certē illa exigua feritur: exigua in her-
 ba est. Alimentum fumiit à laudibus: laudibus crescit;
 adolescit; & summa evadit. Cur non rigaverim hac a-
 qua? Cur non foverim; sicubi se ostendat, tam rara, &
 tanti pretij haec herba? Praecipuē editoribus in locis:
 quae penē fugit; humilia sectans: nec illic, hoc seculo,
 nisi pro miraculo, ostenditur. Eo magis inten-
 dendum ne vlla illius spes intereat; idque omnibus
 qui eam amant; omni ope. Ego inter primos me pro-
 fitear; si amorem spectes; si opem; fortē postremum
 agmen cogam: atque utinam vel cogam. Sed haec ille
 viderit. Interim ad id quod agitur. Non hic laudandos
 omnes laudo. Qui suffecerim? Sed nec laudatissimum
 quemque. Nimis exigis: non tuo iudicio servio; non
 meo. Nec eligimus argumentum; sed accipimus: quod
 amor: Interim quod amicus; potissimum quod fors
 obtulit. Sic verē liberi, & ludentes. Vale.

Ad Archibaldum Duglasium, Angulæ Comitem.

Nuper fortuna varias experte procellas
 Angusie, & velis aquora iniqua tuis:
 Nuper in immenso pelagi iactate profundo:
 Obrutæque insanis penè voraginibus:
 Nunc quoque, nescio quos, iterum subiture labores:
 Quicquid id est, fortis pectore perfer onus.
 Discute tristitiæ nebulas; frontemque serena;
 Anxietas animo sit procul atra tuo:
 Pelle graues curas; properantem & parce seueri
 Sponte sua sati precipitare diem.
 Degeneres animos flatu leuis aura sinistri
 Disiicit; æternis in tenebrisque premit:
 At mala cum pungunt, tuleris si fortiter illa,
 Materiesque tibi, causæque laudis erunt.
 Scilicet ille viros dignus numerari inter:
 Hunc sequitur firmo gloria celsa pede:
 Cui neque deiecit mutatum nubila vultum;
 Blanda nec in fastus sustulit aura leues:
 Qui solidum vita seruans certumque tenorem,
 Robore fortunam vicit utramque pari.
 Ut fremat hinc Boreas; illinc ruat Euræus, & Ausfer;
 Et quatiat limidam fluctibus unda ratem:
 Illa tamen medios inter secura tumultus
 Ætheris; & rapidi vimque, minasque freti,
 Sæpè tenet cursum optatum: portuque potita
 Despicit, irati murmura rauca maris.

Hinc

Hinc cape non obscura tua exemplaria vita.

Durâ : nec rebus cedere disce malis.

Magnis te quoque iunge viris. Quid passus Uliſſes ?

Exul, in ignoto nudus inôpsque solo,

Quid, cui Roma sua tulit incunabula gentis ?

Cui sua, in Adriaco Roma renata Mari ?

At quid ego hac antiqua ? quid & peregrina recordor ?

Ditior exemplis stat patria alta suis :

Stat genus ordine longo : atavos, age, respice, anôſque ;

Quot sunt Duglasia nomina magna domus :

Quot bello insignesque duces, & fortibus armis

Heroes ; seclî gloria quisque sui :

Quem non nobilitat virtus afflictâ ? polo quem

Non aequat ? numera : vix reor vnus erit.

Omnis turba salo fortuna exercita ; & omnes

Passa vices ; versa ludibriûmque rota ;

Quas pax infida insidiis ; discrimina bellum ;

Quaeque habet exiliij tedia, longa dies :

Nec nisi post exantlatos venere labores

Otia ; nec nisi post dura pericla quies.

Te quoque defunctum, confide, laboribus olim

Latior excipiet, candidiorque dies.

Securusque inter dulces memorabis amicos

Tu quoque fortuna tristia faciat tae :

Tristia nunc ; sed quae tunc & meminisse iunabit ;

Agnosce & decoris prima elementa tui.

Hac itum : hac, quicumque alia affectabat, eundum est :

Hac te sublimi, gloria celsa, viâ

Sistet avos supra, atque atavos. accingere: ô, te

Quo fors ! quo virtus ! quo deus ipse vocat !

Fallor ? an hero.us suprâ priscosque, futurôsque,

Tollere te tantâ sydera mole parant.

*Virtuti labor est comes : ire per ardua rerum
 Gaudet; & inuicta fata superba gradu.
 Aude, ingens, jam nunc superi ad templa ardua olympi
 Carpere, qua prouum semita monstrat iter :
 Aude inquam, nec tu surgentia nubila ventis,
 Æthera; terram; undas; tartaraue ipsa time.
 Tantum, quem venerare deum pius; igneus instat
 Sollicitans, cursus dirigit ille tuos :
 Ille gubernaculo succedet rector : & ille
 Inueniet facilem per vada salsa viam :
 Anfractusque vagos per; & auia, & inuia vitæ;
 Et breuia, & Syrtes; saxaque ceca ratem.
 Securam in placidâ sistet statione : perenne
 Te dignans celsi regia templa poli.*

**Ad ELIZABETHAM Angliæ
 Reginam.**

*N*uper bellicosos Mauors cum viseret Anglos,
 Vidit te, & venerem credidit esse suam.
 Ibat in amplexus, jamque oscula nota ferebat :
 At tibi virgineus venit in ora pudor.
 Sensit : & ergo inquit, flauis prognata Britannis,
 De venere ambiguum me facit esse meâ ?
 Quæque fuit quondam toto pulcherrima celo,
 Iam tandem in terris repperit illa parem.
 Si Paris hanc Phrygijs vidisset montibus olim;
 Cessissent Paphie præmia nulla deæ.
 Sed cur doctiloque volitant circum ora camæne ?
 Fallor ? an has etiam non leuis error habet ?
 Quamque ego crediderim venerem; putat esse Minervam,
 Aurea cum docto Calliopea choro ?

Scilicet

*Scilicet has virtus, & digni Pallade mores,
 Haudque pudicitia nomen inane tuæ;
 Ingenium; & certe sexu prudentia maior;
 Quisque fluit blando mollis ab ore lepos:
 Me dulcesque, hilaresque oculi, vultusque serenus,
 Pectoraque albenti candidiora niue,
 Me facies supra humanum formosa fefellit;
 Me teretes digiti, lacteolæque manus.
 Quæis cum sceptræ etiam priscæ gerat amula Troiæ,
 Quæque ego vix illis inferiora reor:
 Cum quos vult opibus ditet; cum donet honores:
 Ecquid præterea maxima iuno potest?
 Scilicet ut cunctos vivat mansura per annos:
 Et vincat satis fata superba suis?
 Atqui hoc cum præsent non innida numina Musæ,
 Numina cultrici non inimica suæ:
 Conferat incaßum titulos Saturnia; iactet
 Diuitias: opibus vincitur ipsa suis.
 Cum facies veneri certet: prudentia vincat
 Pallada: eris terris iuno, Minerua, Venus.*

Appendix.

*Q*uæ Venus, & Pallas, quæ maxima numina iuno
 Præstabant olim singula; sola potes:
 Non Venus es; non tu Pallas, non maxima iuno:
 Maior iunone es, Palladeque, & Venerè.

Laurea

Laurea Poctarum Corona.

P Hæbe sacer praesul magnorum maxime vatum,
 Quem neque qua fuerant; quæque futura, latent:
 Cum fora tam vario feruent confusa tumultu;
 Et sua non paruus castra Galenus habet:
 Tu (dic) cur toto latitas ignobilis orbe?
 Cur tua tam rarus miles ad arma venit?
 Scilicet una tuâ demenda est littera lauro:
 Dematur lauro littera prima tuâ.
 Littera Pierijs nimis inuidiosa camænis;
 Littera Phæbao non sat amica choro:
 Littera tollatur sola hæc; feruere videbis
 Et ruere ad fontes agmina plena tuos.
 Laurea qua fuerant; deme L. sunt aurea: multis
 Sic, reor, è lauro grata corona foret.
 Ipse ego, qui sequor inuitus; segnisque, reluctor:
 Hæc mihi si ponas præmia, primus ero.

De IACOBO sexto SCOTORVM Rege
adhuc puero, Expectatio.

A Ngliæ lanigerumque greges, armenta que diues,
 Et suas jactet temulenta vites
 Gallia; Campano certetque aquare salerno
 Vasconum si que rubet vna campis:
 Lydius auriferas voluat Pactolus arenas;
 Emulis currat vagus Hermus undis:
 Arnæque purpureis pulset rutilantia glebis,
 Qua vehit fuluum Tagus amnis aurum:
 Ipsa suam Cercræmque, & pingues Mæsia colles

Rura miretur, grauidâsque aristas :
 Trinacris Hybla fauo, lentis Methymna racemis,
 Thure sudato tumeant Sabai :
 Murice puniceo Tyrij, & Gangetica Tellus
 Fulget Eois celebrata gemmis :
 Fulmina Scipiadas belli, clarûmque Camillum,
 Cæsares, Brutos, Fabios, Catones :
 Quique mare, & terras victor peragrauit Eoas
 AEmulus magni Macedûm tyranni,
 Ingens in Pelusiaco qui littore truncus
 Crimen ingrati soceri iacebat :
 Hos inquam, atque alios iactet secunda nepotes
 Roma terrarum, domitrixque ponti.
 At tu quæ tantos latuisti ignobilis annos
 Scotia, indignis tenebris sepulta ;
 Assere te in lucem, tam cunctis clarior oris,
 Quis videt cali patulo recurrens
 Orbe sui Phœbus : quam pulchrior ille sorore :
 Quam soror stellas superat minores.
 Scilicet ille, & opes, varia & miracula rerum
 Rara nature bona blandientis ;
 Institiâ illustrem sobolem, vel fortibus armis,
 Quam sibi priscis genuere sæclis
 Vt iactent : uno contra pugnabis alumno ;
 Quem tibi seris peperisti in annis.
 Nam tibi si primo qui nunc IACOBUS in æuo,
 Integer, vitâ maneat superstes,
 Quodque dat, exæquet plenis maturior annis,
 Indolis tantæ generosus omen :
 Ipse feret, quæ sit gemmâ speciosior Indâ
 Fortis reflexis sinuosus undis :
 Et qui cæca rapit canis undantia Lymphis

Saxa, contorto violentus amni
 Tettha, licet properet sæno velocior Euro,
 Et fremat raucum, strepitûque cautes
 Pulsset inaccessus, tamen haud mutare recuset
 Saxa flammatis salebrosa gemmis.
 Mella Caledonia sudabunt roscida quercus:
 Thura manabunt tribulis: ruboque
 Pendebit potior Campanis vva racemis:
 Agna per valles ad amena Tueda
 Flumina, Sydonios pascetur amicta colores
 Sponte, & haud ullo variata luto
 Vellera certabit Minio superare Crocôque
 Stamen externis saturatum in oris.
 Alma Ceres sedem Argadijs in montibus altis
 Ponet; & flua steriles Myricas
 Mutabit segete; ut non illas Gargara messes
 Lata secundis superent aristis.
 Manala Lenæus pater, & vineta Timoli
 Linquet, & sacri juga celsa montis:
 Pampineasque tuos in colles transferet vuas:
 Prôque Pæctoli nitidis arenis,
 Auriferôque Hermo, Crasfordia diues auaros
 Incolas fuluo saturabit auro.
 Hic ver perpetuum, depicti & floribus agri
 Lilys constans decus hic, rosisque:
 Non imbres tenero pecori gelidæne pruina,
 Non gelu pigrum Cereri nocebit:
 Ipse vides ut nunc brumali frigore Nessus
 Pertinax duram glaciem recuset:
 Æmulus exemplum sequitur quod Lutea: Spæa;
 Dona, Douerna, Dea, mox & Esca
 Bis geminus; quique arua rigant Æqueia; quique

*Arva Dalkeithum, Lothiana, propter :
 Et qui bellicosos modico determinat Anglos
 Flumine; & magnus Taus, atque magnus
 Fortha Pater, Carronque, & Glotha, & solvens; & tu
 Tueda bellorum nimium procellis
 Iam dudum quassate, truces dum protinus iras
 Hinc & hinc tristes acuumt erynnides:
 At nunc perpetuam spondent tibi sidera pacem,
 Et locant regno medium Britanno.*

IVSTA.

Archibaldus Duglassius Angustus.

M*orte iacet seu Angustus: Spes illa bonorum,
 Terror malorum maximus.
 Cui meritâ laude & luctu; pia turba parentat:
 Patrem parentem ingeminans.
 Par studium impietas simulat. Quem carpere liuor
 Vitium solebat; mortuum
 Aut veris sequitur lachrymis: aut gaudia fictis
 Celat pudenda, & laudibus
 Saltem non fictis, pene ora inuita resoluit:
 Seque arguit mendacij.
 O laus! ô veri vis! ô victoria! honosque
 Cunctis triumphis clarior!*

Idem.

O*lim seu truci dente calumnia
 Clam vanas ad opes fraude viam struens
 Mussabat: posito aut palam pudore
 Iactabat caput in meum.*

O si non nimium credita crimina;
 Fæda, atrociâque, infandâque crimina;
 Aut diro lepido, aut fero Cethegi
 Patrandum genio nefas.

Quos cæcis stimulus ambitio impotens,
 Aut æstu rabies feruida pectoris,
 Auri aut sacra mali fames in omne
 Egit præcipites scelus.

Moliri in patriam incendia, spicula
 In patrem patria, sanctâque numina
 Regum alti solio Iouæ locata
 Celsis pellere sedibus:

Regni præsidium, spem, decus, extera
 Genti ludibrium tradere, ciuium
 Vota, & pontificis (nefas) tyranni, ac
 Romæ degeneris metum.

O lingua improbitas, callida neçtere
 Fraudes, insidias, exitium bonis:
 Regum aures, animosque suspicaces
 Fictio ludere crimine.

Hæc cuncti cumulum flagitij manus
 Patrare? hæc facinus mens coquere impium?
 Hæc coëctum potuit probare? pectus
 Hoc conscire nefas sibi?

At me (qui sapiens intima sensuum
 Scrutaris deus; & quisquis eras mihi
 Arcani penito sinu repositi
 Testis) crimine liber as

Vita perpetuus compositæ tenor, .
 Mens legum patiens, imperij iugum
 Iusti legitimum subire mitis;
 Cunctis cedere lenitas;

*Non claros atavos stemmate regio,
 Regnatâsque atavis penè provincias
 Et belli decora, & feri triumphis
 Partem Martis adorem;
 Non longo titulos ordine turgidos,
 Arces pinnigeris turribus arduas,
 Non turbam numerans grauem clientum, aut
 Latis pradia finibus:
 Nudi simplicitas candida pectoris,
 Et semper similis cana fides sui:
 Fraudes impietas licet, dolosque
 Laudans clam sibi rideat:
 Sincera rigide iustitia tenax
 Dextra, à flagitio libera, sanguinis
 Expers innocui, doli, rapina,
 Solis noxia furibus.*

*Isabella Duglasia auia paterna, Archibaldi
 Angusij, & Georgij soror.*

E*T genere, & formâ, & nulli pietate secunda;
 Vis virtute etiam noscere, quanta fui?
 Qua fratres dedit exilio mortique sororem,
 Regia virtutem est vis venerata meam:
 Quodque etiam natum custode in carcere clausum
 Excusat: nam se sic facit ipse reum?
 Concedant alijs quæuis, mihi cesserit ira.
 Sunt mage virtutis clara trophæa mea.*

G

Maria

Maria Ihonstona, Mater.

Posthumani de me, ni de me fama superstes,
 Mentita est titulus nomen inane suis :
 Rara; aut nulla mee certar it fœmina laudi :
 Nec tulit hæc atas, nec mihi prisca parem.
 Casta, modesta ; pia & verax ; proba, strenua ; mentem
 Larga manumque : unâ denique voce, B O N A.
 Chara meis, mage chara tuis, charissima, chare
 Vir, tibi; pauperibus charaque diuitibusque.
 Hæc ego thesauros, dotisque ingentia dona
 Certavi natis accumulare meis.
 In spice fœmineum genus ; & componere. forma
 Non veniet speculo dignior vlla tuo.

Isobella, foror, natu maxima.

Ni quod fœmina nata fui, dignissima nasci
 Vir fueram ; hæc genio sors erat apta meo.
 Digna etiam nasci princeps : sic utilis orbi ;
 Gloria sic genti magna futura mea.
 Inuidit Fortuna : sed nec inuidit ; & esse
 Principem ; & in sexu debiliore, virum
 Aut dedit, aut certare viris prudentiâ ; & oris
 Maïeste ; æquo principibusque animo.
 At pudor, at probitas, roseique modestia vultus ;
 Indicium sexus debilitatis erant.
 Plus hoc ; quam princeps, quam si vir nata fuisset :
 Fœmina principibus equiparanda viris.

Ioanna,

Ioanna, natu minima.

ET genij, & vultus, & materna amula laudis:
Sit mihi, sit laudis summa Ioanna tua.

*Quae tibi proponis, premis & vestigia, felix
 Exprimis; o plures vivere digna dies!*

*Difficile est superare, quod est fas, praedicat equam
 Te fama, & memori posthuma mente colis.*

Eadem &

Guilielmus Cockburnus Lanetonijs maritus.

Vos amor, & Pietas, probitas, constantia, virtus
Omnis; & una uno iunxerat hora thoro:

*Vna fere Caelo; prorsum intulit una sepulchro
 Hora uni; & voto es, dura, posita tuo.*

Et merito magicos turba execrare susurros?

An DEVS ipse polo iungit, ut ante solo?

Iohannes Haldanus Val-aquilus.

Dum fucata tumet late prudentia, & orbi
Iam sapere, occulta est texere fraude dolos.

Abdiderant irrisa caput, pietasque pudorque:

Canaque cum integrâ simplicitate fides:

Saepeque amicitia intemerata vincla: parabantque

Indignata solum, celsa sub astra fugam.

Obstabat captis pietas tua, dum neque te illa

Deferere, aut illis tu superesse potes.

Ergo ne infandas, & nil nisi tartara terras

Vsq; colant; teneant nec supera alta poli;

Tu simul & rapiendus, & in supera alta ferendus:

Et rapiunt; simul, & in supera alta ferunt.
 Hospite quam felix te terra superbijt: & quam
 Se maiora sibi sydera ciue placent:
 Tam gemit amissum, si quis virtutis alumnus:
 Fraudi si quis adhuc hostis in orbe latet.
 At tu ne exulta impietas: Tibi, dira, superstes
 En bellum cinis, en ossa inimica crient.
 Et rediuiua parat; iam nunc patre digna propago,
 Arma; subacta tibi queis pede colla premat.

Idem.

Altera habet cælum coniunx: habet altera terras;
 Vtraque chara tibi, te, vtraque digna viro.
 Qua magis; haud fas scire, polum, si hanc aspicias, vnum
 Suspiras. At si hanc; iam tibi terra placet.
 Quid potius? cælumne? atqui hanc, o sæue relinques.
 Anne solum? ingratus; cum paret illa polum.
 Tun' sauius? tun' ingratus? fuge nomen vtrumque;
 Quamprocul est genio crimen vtrumque tuo.
 Non sauius? maneat ergo: haud ingratus? abito.
 Huc te vina: illuc lumine cassa vocat.
 Hoc suadet pietas; sed suadet & illud; vtrumque
 Possè velis; tantum ast alterum obire potes.
 Dum dubitat: veniens supero vis ignea cælo;
 Ad patrem in patrias vi rapit alta lares.
 Heu quid sollicitus luctu mea gaudia? Sponte
 Tene ego? o oculis charior vna meis.
 Quem scelera infamis, iam dudum & inania mundi
 Pertæsum inuiso es sola morata solo.
 Nunc quoque. Sed me fata dei; sed sancta voluntas.
 Et neque te totus defero: magna mei

*Pars tibi pignora tanta : hic sacrum effundito amorem,
 Huc curam. hos luctus; has equidem lachrymas
 Optarim, Mansoleis, & pratulerim : sic
 Tecum ego ; sic nullo me sine tempore eris.*

**Iacobus Ihonstonus, Elphistonius,
 focer.**

Magna anima Ætherei cæli generosa propago;
 Trans alia ad patrios sydera, vecta, lares
 Quam post bis senos iam sexagesima messis
 Cunctantem inuiso torfis amara solo :
 Tene indignantem terrena tot arcta morata est
 Terra annos ? vinclis impedijstque suis ?
 Tene polos suspirantem domus ardua olympi
 Spreuerit ? En votis astra benigna tuis.
 Despice ; despectas terras securus : & alie
 Inspice conuexi flammae templa poli.
 Optatasque deo sedes, felicia regna
 Incole, cælicolis mista, beata, choris.
 Sit mihi dicere fas (nec amori indulgeo :) Momo
 Iudice : si Momo dicere vera libet.
 Quando alij haud cæli tot votis astra petita :
 Haud alia ad cæli gratior astra venit.

**De DD. Iunij, Blakij, Parkinfi, (etiam Tolcatij,
 & Tigurinorum professorum) obitu.**

Sequana qua placidas lymphas ; qua flumina Rhenus;
 Qua Tamesis, rapidas qua Taus urget aquas :

*Per Celtas, Suenosque feros, Batavosque, Britannosque;
 Trans mare, trans montes, trans freta, trans fluvijs,
 Improba mors enixa, cito lenis ocyus Euro;
 Agida, terrificas concutiensque faces;
 Inque omnes acuens se artes, arma induit omnia;
 Quaque ferox, morbum, quaque maligna, luem:
 Toxicaque. Et fremit, & ferit, & grassatur, acervos
 Dans late; & dirâ funera crebra manu:
 Hinc Iunium, hinc Iulium, hinc Perkinsum, ingentia
 Nominaque & secti lumina rara sui! (sternit,
 Ipsa quibus pietas ruat, & cæli igneus ardor:
 Ipsaque Suada, alta & culmen, honos, Sophia.
 Iamque adyta, & celsi nutant fastigia templi;
 Nullaque non, aliquâ quassa, columna gemit.
 Et miscet luctusque, metusque, atque horrida, cunctis
 Imminet, & stricto desuper ense ruit.
 O mare; ô metue: atque horre grex parue, tenebras,
 Algores; quid non? Exilium, excidium.
 Nil mare, aut metue, aut horre grex magne, tenebra
 Cui nusquam; nulla est mors: necubi exilium.
 Cui mors ipsa, malique genus cui militat omne;
 Nil non in laudem vertet, & ista, sibi.
 Cuique malum nihil; ex nihilo bona, qui eruit omnia;
 Nil non in melius vertet, & ista, tibi.*

D. Blakij.

*Ipsa mori pietas; & cæli conscius ardor
 Si possit, moritur, cum Blakioque cadit.
 Sin mortis pietas cælique est inscius ardor,
 Quid flemus? Blakium mors fera, nulla premit.
 Sive cadit, cadit hac: sive hæc stat, constat & ille:*

Cum

*Cum Blazio pietas, statque, caditque suo.
 Hac duce qui vixit felix, cadit hac duce felix,
 Quid refert felix viuat, an ille obeat?
 Mome tace, decori ille sibi, vixitque, caditque
 Dedecori vixit, & cadit ille tibi.*

Famulum tuum me fac.

*S*umme pater, torques celsi qui sydera cali,
 Terrarumque premis pondera, & alta maris.
 Da mihi te facilem in vota: atque salutifer audi,
 Quas humilis fundo corde tremente preces.
 Non ego diuitias, non otia mollia posco:
 Non ut sint vita tempora longa mea.
 Non etiam ut titulis nomen turgescat inane:
 Sed famulum facias me, precor, esse tuum.
 Sic mihi diuitiaeque, & honos continget abunde:
 Longaque erit vita quantulacumque dies:
 Sic nimium in titulos assurgent nomina veros:
 Si fuero, famulus, dicar & esse tuus.
 Tu mihi diuitia, tu spes, tu vera voluptas:
 Tu mihi certa salus, tu mihi vita venis.
 Tu mihi sceptriferis, deus, inuidiosa tyrannis
 Gloria: tu titulus: tu mihi celsus honos.
 O fortunatos nimium, nimiumque beatos,
 Alme pater, famulos, quos facis esse tuos!

Pia arma.

*C*rudum animo atque oculis, infamique ore cruorem
 Imbibere, & rabide viuere more fera
 Quantum te, scelerate, tua & facta odero Maiores,

Tam

*Tam te semper amet, qui truculentus amat.
Sed tamen est cum vel civili sanguine dextram
Non impune modo tingere, & arma licet.
Atq; hominē, haud hominem; cinem, haud cinē dare letho:
Et consanguineas spargere cade manus.
Ergo Deus quocunque; etiam in fera bella vocantem
Te sequor: & duce te crimine liber ero.
Hoc satis est. Atqui efficies quoque cetera. & ut vis:
Dum pius; impietas dum sciat esse Deum.*

Fastus ex re quavis.

E*N mihi displiceo: Placeo mi hoc nomine. fastus
Forſan abeſt; faſtus hinc venit anſa mei.
Quas non inuenies ventofa ſuperbia cauſas?
Hinc quoque faſtus adeſt ſi; quia faſtus abeſt.*

In Morbo.

N*ox fera terrorem ingeminat: mortēque minatur
Tu DEVS auxilium, lux mea, luce refers.
At tibi, & in tenebras Erebi inconcuſſa poſeſtas.
O etiam hic vires aſſere magne tuas.
Et facies: reddēsque pijs patriaque, tibi que
Saluum; ſiue ſolo; ſeu potiore polo.*

In Eodem.

T*ve draco ſcleris que mei; ſcleris que parentum
Mole grauis, triſti, triſtīa bella cies?
Atque Deum, in partes trahis; vltorēsque dolores
Et morbum; & Mortem, durus, utramque tonas?
Incaſſum*

Incaſſum. Neque enim facies noſtri iſta parentis:

Qualem, pacato iam videt ore, Sion.

Hoc duce (pone minas, & nil niſi inania regni

Nomina, poſt regni ſceptra ſubacta tui)

Et ſcelere, & morbo inuito, & quocunque dolore,

Mortique, tēque; altius ſydera in alta ſerar.

De coniugio, cum B. I.

R *Umpere liuor, & oblatra. Mihi corda, manisque*
Sunt ſociata polo: ſint ſociata ſolo.

Non mirandum.

Q *Uod Mare, quod vitreo Iordanis conſtitit aluco,*
Nil miror, domino paruit unda ſuo.

Et ſtatem, & refugum conuerſo tramite Solem

Nil miror: domino paret & ille ſuo.

Miror mirari hac hominem, & vix credere: quodque

Non etiam domino pareat ille ſuo.

Taciturnitas.

P *Anca loquor, non qua commendat gratia, non qua*
Potius habent: nec ſum, nec putor eſſe Cato.

Indignus.

P *Hæbus abeſt? nec Pallas adeſt, nec munere Maiores*
Inſignis, lingua Suadane blandamex?

Nil meritum nimio ſi me effert aura fauore

Pronior: haud decorat, illam ego dedecoro.

H

Calendæ

Calendæ Ianuarij.

Incius, aut absens; Iani, pro more, Calendis
Quod Dederim grati pignora nulla animi;
 Non fors: quanquam & fors. Etenim; si vera fatendū est,
Fors nostri indicium pectoris illa fuit.
Simplicitas me nuda iuuat; Mihi pectus apertum;
Ille homines ludis fraudibus, arte, dolis.

De eodem.

Quid mihi cū Iano? Mōstrū ille, atq; odi ego mōstra:
Ille bifrons. Simplex frons, animusque mihi.

De eodem.

Das: sed ut accipias, hoc non dare, vel dare si sit,
Iane, idem dicas accipere, esse dare.
Idem largus, auarus: & idem diues, inopsque
Sic. Nam qui sic dat, plus capit, optat, habet.

De eodem.

O Cui, sinciput, occiput est: qui claudis, & annuum
Vna aperis: bellus ianitor, atque Deus:
Iane, libet si sic ludendo nomina rerum
Vertere; & arbitrio verba rotare tuo:
O cito Tarpeias, procul hinc fuge cautus ad arces,
Et dato, vel Roma vendito verba tua.
Aut aliquis frontem iratus tibi frangit utranque
Sanatam, exemplis dicet, & esse tuis.

Ad Io. Metellanum Cancellarium.

Non ego me, & si qua est mea vis, industria, si quis
 Corporis esse usus ingenijve potest;
 Dem tibi? dem per te patria, patriæque parenti?
 Cui patria, & patria se dedit ipse parens.
 Nusquam se potiore loco positum ille fatetur:
 Et posuisse queam me potiore loco?
 Experta illa, fidesque tua, & prudentia qua sit:
 Experta ingenij flumina quanta tui.
 At geniusue; fidesue; at nostra industria, si qua est;
 Corporis aut usus, si quis, & ingenij;
 Seu tibi; sine etiam patria; patriæque parenti:
 Velle mecum, specimen me dare posse tuum est.

Votum.

Cui se iura; & consilij vis publica; cui se
 Dat regis; regni; Religionis onus:
 Tanto oneri agnoscant unum te hac secula; & unum
 Postera mirentur secula fuisse parem.

De eodem & flaminia coniuge.

Prima viri, & propria est si laus; placuisse marito:
 Primæque si uxoris laus, placuisse viro:
 Te nusquam melior, nec cum meliore, maritus
 Coniuge inuit casti fœdera sancta thori.
 Fallor & an hic seras concors amor ibit in annos,
 Posthuma? & patrios æquet honore rogos?
 Ut thoro (an & thalamo?) laudem affectetis eandem
 Nate, Nurus: patris hic amulus; illa socrus.

Ad novam nuptiam.

Virga, rudē quod te, nec dūm ullit experta Hymenem,
 Dulcia nunc primum mittit in arma Kepus:
 Quid trepidas? certam non hęc spondentia mortem
 Prælia. Degenerem pōve Isabella metum.
 Quin etiam in dubio non est victoria. Nec te;
 Sed sua colla tuo subijcit ille iugo.

Iohanna Leo, Angulix comitissa.

Celsi oris decus, & radiantem frontis honorem,
 Et bene quas possant scepra decere manus:
 Dulcia caestes imitantia lumina flammæ
 (Lumina vel Phæbo, vel Ioue digna coli.)
 Et quas præterea formoso in corpore dotes
 Pigmalion docta duceret in tabulâ;
 Dum mediam in cedia stipata Iohanna per orbem,
 Et trahis ad vultus lumina cupbta tuos;
 Viderat Hesperij's veltus Getulus ab oris:
 Atque aliquam è calis est ratus esse deam.
 Vi genus, & nomen didicit; suspiras: & ergo
 Tam dulces, inquit, terra alit ista feras.
 Africa dum tales ferat olim nostra leones:
 Quot volet, & Tigres, & fera monstra ferat.

Ad Eandem.

TE genus ingenium, fortuna, & forma, Hymenæ;
 Et gemina ingenium digna patrum soboles:
 Te faciunt multorum, & spes, & vota beatam:
 Obsequium,

*Obsequium, sermo, scriptaque, pendè deam.
Verè eris : hac & te, si rectè agnoscis, & illum,
Qui dat, quique aufert munera tanta, Deum.*

Ad Eandem.

*I*ngenio Pallas, facie Venus aurea, Iuno
Maiestate pari, frontis honore pari :
Quisquis is est, cui tot submittis numina, Martem,
Phœbum ; illique Iouem vix facis esse pares.
Hinc ergo inuidia causa est vel maxima, nulli
Quod soriem inuideat scilicet ille parem.

Ad Alexandrum Lyndesium illius maritum.

*Q*uod te diuitijs amplissima regis amici
Dextra auget, cunctis accumulâtque bonis !
Quod tua blandus amor, tam dexter vota secundat :
Quod beat optatis aurea Iuno thoris :
Tantum tuleris, quod spem, quod vota procorum ;
Spe forsân, votis, & potiora tuis :
Sive est virtutis, virtus adolescat, ut anni,
Dum magnum priscis nomen adaequet auis :
Sive est fortuna, hunc seruet fortuna tenorem :
Atque in te mores exuat illa suos.
Hoc tibi vix rebus temerè indita nomina spondent :
Spemque fouent. fallax an rear omen habent ?

*Ad Io. Metellani illud extemporaneum
inter ludendum.*

*F*ortuna patienda tibi ludibria, nâmque
Haud cuiquam ex animo cuncta venire solent.

Item ex tempore.

Tu quoque, quem nunc blanda fouet, mutabilis an sis
Ne dubita : & toruum pone supercilium.

Ad Georgium Duglasium, traducto Boethio de consolatione.

Carmina siue canis, sunt carmina Apolline digna :
Sive libet numeris soluere metra suis :
Mellea verba fluunt , qua nec Cyllenius ipse
Corrigere; aut possit carpere linor edax ;
Hac duo tam dextrè cum iungas numina in vnum :
Et solus praestes quicquid vtrunque potest.
Non te ego contulerim iudex satis equus vtrique,
Vt mihi sis Phæbus ; sis mihi Mercurius ?
Non te ego pratulerim iudex satis equus viriuis,
Maiorem ut Phæbo Mercurioque mihi ?

Adeundem : & Margaretam sororem.

Ingenium vobis vultu natura benigno
Contulit ; & formâ vincere posse deos.
Et lepor, & roseis sedem posuere labellis,
Cum blandis blanda Pierijs charites.
Felix ô tali nimium germane sorore !
Et fælix tali tu quoque fratre soror !
Si dignus vos iungas hymen, Iunone secunda :
Fæcundet vestros, & Cytheraa thoros :
Tali ego coniugio genitos, aut gignier orbi
Posse iterum Musas, crediderim ; & charitas.

Ad

Ad Franciscum Walsinghamum.

Mysarum cultor, vera pietatis amator :
 Presidium, portus, dulce patrocinium.
 Quid tibi te, & tanta dignum pietate precemur ?
 Qua fuerint meritis consona vota tuis ?
 Namque & opes, & quos vulgus miratur honores,
 Et semper magnis otia spreta viris ;
 Quamuis larga manu blandâ fortuna ministret :
 Sunt animo tamen hæc inferiora tuo.
 Hæc alij sitiant stulti ; atque habeantur ab istis,
 Non habeant. hæc tu non habearis habens.
 Pieriâsque colas ceterâ potiore camænas :
 Pierijs & sis tu quoque cura deis.
 Neque manet, maneat ; seros & perstet in annos
 Grata tibi pietas ; & pietatis amor.
 Sis illi profuga, cunctis licet exulet oris,
 Presidium, portus, dulce patrocinium.
 Sis tibi, qui terras qui calum numine firmat ;
 Qui regit immensi flumina vasta maris ;
 Quanta hominum est maior diuina potentia ; maius
 Presidium, portus, dulce patrocinium.

Ad Eundem.

Cum tibi relligio cura, sacraque camæna ;
 Nil Musis, nil sit relligione prius :
 Quis te non patrio colat, atque obseruet amore,
 Cui grata Musa, gratâque relligio ?
 Certe ego ni patrioque colam, & te amplectar amore,
 Dum tibi erunt Musa charâque relligio

Tunc

*Tunc me nec dignum fatear sacræ Camænis ;
 Nec qui sincera religione fruor.
 Sic mihi fas semper sacras coluisse Camænas :
 Sic liceat vera religione frui.
 Sæuæque mors potius præparatos finiat annos :
 Quàm non sincera religione fruor !*

Ad Annam Reginam Scotorum.

NAta; soror, coniunx, regis : mox maxima regum
 Magnorum ; regni mater & alma tui.
 Tot titulis ingens ; mordacique area lata
 Inuidia; haud ullis inuidiosa tamen :
 Hac mihi materies olim fama ampla ; sacrabit
 Te cælo aquæuam, syderibusque poli.

Ad Largum, Andrææ Hunteri
 nomine, Lusus.

Non mihi cum Largo lis est ; angustiam at ipsam
 Quem potius dicas : quippe tenax adeo est.

Ad obtrectatorem.

Quid Nasute, nimis carpis mea carmina ? non si
 Esse potes Naso, tu ; potes esse Maro.

Ad quindecim-viros.

Tertia iam canis instat ferioribus ætas ;
 Iam posuit canas tertia bruma nives :
 Ex quo lata licet pro me est sententia : litis

Hydra,

*Hydra, renata velut funere, vivit adhuc.
 Virtute herculeâ, Styge natum tollite monstrum:
 Et tandem inuisa iadia lenta mora:
 Stat fixum hoc; utcunque reuixerit, haud sine vestrà
 Viuere labe potest: haud sine laude mori.*

Ad N. Cognoscenteo Regem: Lusus.

D*Emiror, quod rex dicis minus aqua, facisque:
 Dicere nam reges, & facere aqua decet.
 Nil miror, quod rex dicis minus aqua facisque:
 Novine Rex tantum es, munere Causidicus.*

Ad Iacobum Regem.

T*E fors, te Phæbus, Pallasq; agnoscit alumnum,
 Certatim donis accumulântque suis.
 Quo me nec Phæbo dignatum aut Pallade? quemq;
 Sors rotat; & sæuâ versat iniqua manu.
 At simul annueris, nec Pallas iniqua, & Apollo
 Dexter erit, positis forsq; sat aqua minis.
 Tum neque me Phæbo; nec me inseruisse pigebit
 Palladi; & officio percoluisse pari.
 At fors tota licet promptis ruat obuia gazis,
 Pellax: haud famulum fecerit illa suum.*

Ad N.

S*ive tibi assiduis laxata negotia curis
 Dant requiem; & curis otia grata pijs:
 Sive Dei antistes solio insonat acer ab alto:
 Et duce cum Stygio, cum Styge bella gerit:
 Abditâque ingratis pandit mysteria seclis:*

*Aliter
* Tacitum.*

*Et citat aptatos ad sua verba locos :
Te * tacitum voluentem, & scrutantem, atque notantem,
Signantem, & digito singula dicta tuo
Vidimus. ut vero vota & concepit : & illi
Iam populus socias iunxit in astra preces :
Continuo huc raptum obstupui, manibusque, oculisque,
Tensis, tensa, animi pignore, voce tui.
Hacne latere potest pietas hominesve Deumve?
Hacne inhonorato mersa latere loco?
Non latet. Ergo & nunc meritò te tollit honore
Numen, & euectum tolles in alta caput.
Tantum quàm cœpisti ire ingens, perge. Deusq;
Ne dubita : atque homines præmia digna dabunt.*

Virtus à Deo.

*H*ymia bellatrix gens, & Mauortia verè
Pectora; vis vestri præsidiumque soli:
Vos, neque tentato dubij certamine Martis,
Terga dare, & turpi relinquere signa fugâ:
Indecores vobisque atavisque ! huc pristina virtus!
Huc priscum decus ! huc gloria celsa cadit !
Hoc incuria ? & hoc potuit temerarius error ?
Et nimium nobis fidimus ! vlla viris
Virtus scilicet est, calo ni missa supremo
Aduenit ! ô verte huc utraque turma animum.
Ni facitis, ruit ista superbia; vindice calo
Dans luctum; & labem forsan utrique parem.

Deus paruis adest.

*N*ox erat, & placida componens membra quieti
Præbueram solito fessa labore thoros,

Cum leuis, atque leui primum certamine adorsus
 Dente cauo capis sollicitare dolor.
 Negligo: & inuito certo dare lumina somno:
 At pernix oculos fugerat ille meos.
 Et pudet exiguo tam saui ex hoste doloris;
 Et modo crescentes spernere pugno minas.
 Hoc magis exardescere spretus; & acrius instat
 Se maior; vires ingemiâtque suas.
 Iâmque ferus, iâmque immanis, cruciatq; coquitq;
 Et rotat, & toto versat, agitque thoro,
 Indignantem: iâmque in ferrum atque arma ruentem:
 Si ferrum auxilium ferre, vel arma queant.
 Erucere ima iuuat laceratis ossa medullis,
 Sive manu, medicum; forcipe sive fabrum.
 Sed longè medicæque manus; longèque tenaci
 Forcipe qui posset erucere illa faber.
 Ringor; & huc illuc partes conuertor in omnes,
 Atque solum, atque agili peruolo mente salum.
 Sed neque terra, salumue, nec humidus aer, & orbis
 Igneus, optatam nec tulit æther opem.
 Quid faciam? an magni solium sublime tonantis
 Sollicitem, & parua numina magna prece?
 At iubet. Ergo vix primis sonuere labellis
 Murmura, & exili perstrepuere sono:
 Ille fugit: tenuësque euauit acer in auras
 Illicet; & cunctus deserit ossa dolor;
 Miranti, palmâsque ad sidera celsa ferenti.
 Sic agis? & paruis, maxime, rebus ades?
 Te sine non veniant mihi parua; haud maxima: sed nec
 Te sine, quod Tellus, quod tenet orbis, amem.

Georgius Humius Wedderburnius atauus,
qui ad Millertonem celebrem illam
pugnam pugnauit.

Flminei decus inuictum genere se gradiui
O heros priscis equiparande Deis!
Martia quo nullo plus se iactauit alumno
Mercia, maiori nec canit ore ducem:
Seu rapis hastatas tecum in certamina turmas,
Et confers signis signa, virosque viris:
Sive minax procul ense micas metuendus, & hasta:
Atque leui tentas pralia prima manu.
Ausu fuit Valla, poterit componere Marti
Fama, volet meritis si dare iusta tuis.

Dauid, eius filius: qui ad Kellam.

Dum te, fas contra, & puri pia iura duelli
Confectum, & doleo, & vindico, magne pater:
Kella pium, nec degenerem me vidit: & author
Quisquis erat, merita gaudia morte luit.
Vmbria non, non Tina tuo se funere iactat:
Expetij, & penas hostica terra dedit.
Obstiterit viui tua gloria: mors tua causam
Præbuerit, fama materiemque mea.

Idem: cum ad Fluidonem; profligatis qui contra
steterant, ad regem properat; vbi vnà cum
filio natu maximo interfectus est.

Hic, huc; o socij victricia vertite signa:
Hæc decus, & virtus; hæc patria alta vocat.

Per vos! per dextrās, & nuper fortia facta,
 Per, si qua est, sanctam regibus usque fidem:
 Rumpite & hanc aciem, mediasq; incurrite turmas.
 Quò fugis? hic arma, hic hostica signa vide:
 Linquere me potuisse ruentem in praelia regem,
 O genitor! nulla hoc nunciet umbra tibi:
 Debueras superesse tamen mihi nate, mori stat
 Vnâ, haud inuideam hoc iam tibi, vix doleam.

David, Auus.

Externi iuga seruitij dum Darsius urget,
 Exterius, idq; sedens plebsq; patresq; fremunt.
 Amissum decus imperij, vilescere gentem:
 Virtutem, priscos & cecidisse animos:
 Agmine turgentemq; irasq; minasq; vomentem:
 Ingressus parua praelia magna manu:
 Et verti, & fudi, & vici: cademq; piau
 Cede illâ, & manes, Humie magne, tuos.
 Patria quid debes, mihi quid domus Humia, vestri
 Arbitrij est; non est dicere velle meum.

Georgius Humius patruus in praelio ad
 Musselburgum caesus, in Angusij
 auunculi acie.

Dignum utriusq; atavis dum me tibi Auuncule testor:
 Auspicijq; in eo praelia dura tui;
 Occubui prima spes ingens flore iuuenta,
 Haud minor exelsis forte futurus auis.
 Vita brevis vetuit; mors praestitit. aequior illa:
 Quid refert paucos si venit ante dies?

*Parce parens lachrymis : & patrem, & cerne maritum :
Non parvis indignum, non parvis indecorem.*

David Humius, Pater.

T*V* quoque post cunctos, genitor charissime, sed nec
Post illos merito memorande mihi :
O decus, ô seri rarissima gloria sæcli ;
Quem pietas, priscus candor, & alma fides,
Nudaque simplicitas, & celo Astræa relicto
Dignatæ exoso sunt coluisse solo.
Discite, & in seras nati transferte nepotes,
Sic sapere, exemplo & viuere velle meo.

Idem.

Q*V*am bello mihi prompta manus Swintonia dicat :
Dum versos Gallos vidit, & illa equitem
Scotorum : exulsare, instare in terga cateruas
Hostiles ; sed nec iam fuga tuta foret.
Atque aliquis, res excisas, tot millia morti
Tradita ; se elapsum, vix quoque, narrat, equo.
Ne foret : adsum acer, meque, hastatâsque meorum
Obijcio turmas ; eripioque neci ;
Atque fuga turpi cunctos. Si prisca daretur
Ciuiça ; quotta mihi digna corona venit ?
Sic alias non degenerem me Tueda, videt quo
Anglia : sic dextrâ hac me meruisse mori.
Sat, patria : obtuleram vitam tibi, parcere Mauros
Maluit, & patri, mitior alma quies.

LVSVM

LVSVM POETICORVM

pars tertia. Psalmi : & alia.

Ad Lectorem.

Am tertio Lector te compello. Nec piget : est enim otium : si tu is es, quem compello. Si non es; quid hic agis; miser? abi quo dignus es; in negotiorum ergastulum : illic te torque, excrucia. Nec veniam peto interpellationi, immo præmium: si quidē habet delectationem varietas. Non morabor tamen multis: vnum moneo, relinque nuces, & nugas. Accingere aliquando, & seria cogita. Nihil hic non ferium. Nullum iam ludicrum, nullas ambages concipe. Nudus sane, nudum pectus tibi præbeo. Hic videre me licet, nulla cum persona: aspice si voles, & inspice. Quo enim larvam pietatis? nisi contemni quis cupiat. Nunquam minori illa vsui. an non ideo (ô beatum hoc sæculum!) pauciores hypocritæ? Nemo illam nunc, qui sapit, simulat. Dissimula, quatenus fas, qui prudens haberi vis: qui tibi; qui tui similibus prodesse. Hoc certum ad honorem compendium, pius si sis, ne te esse quis sciat. Sic se qui inscripserit, proscripserit, (mihi crede) honoratorum albo, & prudentum. Ergo talem cum me vides, intimum vides, nē dubita: alioqui nec vidisses. Equidem animi sensū tibi promo: nec tamen fortassis exprimo. Tu intellige, quæ legis. & plus intellige, quam legis; quam legere potes: quam ego;

ego; quam quiuis, exprimere. Si recipis, fructus, & nos ama. Ni recipis, ride, irride. hunc operæ fructum præfatus sum meæ. Nec nescio pietatis præmiū, nec recuso: Immo, quod vehementius rideas, amplector. An potui tibi, lector, magis splenem mouere? Ecquid mihi debes pro hoc risu? Quin supercilium tamen pone. Nec nimis tibi arrogā. Non quam putas, fortassis, habetes nos genuit natura. communis illa mater est.

Nec sic auersus equos nostro soli iungit ab orbe:

Communis & ille pater. Et hæc quæ scis, scimus etiam nos; & te scimus, & sciendum alijs dare possumus: Etiam arcana illa imperij tui. Denique nullā te parte inferiores sumus: nullā impientissimo quouis. Hoc interest, quod ea facis, quæ nolumus. Et ideo nolumus, quia nolumus: non vt vulpes, illa, tua; botros. Etiam ista quæ hic vides, volumus exprimere. & certe exprimere, cum te respicio: cum me; iam corrigo, & dico, imprimere. Is mihi vere finis: vt hæc animo imprimam; meo imprimis; vtinam, lector, & tuo. Sperare vix ausim: vetat conscia tenuitas, vetat vitæ tenor infrugiferæ. verum hoc ago, & serio. Nec muto tamen titulum. quid opus est? Licet ludenti seria dicere, licet iuuare. quin vt iuues, ludere sæpe interfuit, aut saltem lusum præ te ferre. Et quid nos aliud metro quærimus? quid ad pedum leges verba cogimus? Seu experimur ingenium, seu acuimus, hætenus certe ludentes. Nec obstat materia. cur enim non illa vel ludentibus obuersetur? vtinam & dormientibus nobis: nec alia vsquam, cogitationem impleat. Sic mecum desipe: & VALE.

PARAPHRASIS IN

Psalmum primum.

Felix ille animum cui non per devia flexis
Tramite transuerso improbitas; aut lubricus error.

Quique via metuens scelerata insistere, prudens
Abstinet gressus: tuto aut vestigia torfis
Opportunus; adhuc turbe arridere prophana
Nescius, & superi nondum contemptor olympi.

Interea magni non segnis iussa capeſſit
Sancta Dei, & toto complexus pectore legem,
Fæderaque; & studio, vigil, oblectatus inhæsit.

Qualis ad irriguus Iordanis fluminis undas
Conſita, ſe tenues arboſ attollit in auras
Ardua, demerſiſque aliè radicibus hæret.

Quam neque tempeſtas campo deiectis aperto:
Nec rapidis candens uſſit ſeruoribus æſtas:
Nec gelidus Boreas frondis decuſſit honorem:
Sed virides late atherei ſecura tumultus
Oſtentat formoſa comas; fructuſque ſuperbâ
Luxurie, ingentes curuauit pondere ramos.

Quippe Deus cui conatus, cui vota ſecundat.

At non illa quidem ſtimulis cui pectus amaris
Tandem irriſa Dei, contemptaque numina pungunt;
Sic hæret ſclerata cohors: ſic læta vireſcit;
Aut fructu, aut ſolijs, aut lati robore trunci.
Sed veluti cælo ventus cum naſtus aperto
Puluerem impellit nubem, celerique rotatu
Torquet agens circum; & nunc huc, nunc diſſicit illuc

Ludens nec stabili patitur confidere terra.

*Ergo nec in numerum veniet catusque piorum:
Sed misera, aeterna suspirans munera vite,
Quae tibi, sancta cohors, pater ipse adiudicat; actos
Per scelus infandis pensabit luctibus annos.*

*Namque Deus, solio qui despicit acer ab alto,
Iustorum agnoscitque vias; & tetra malorum
Disperdet scelera, exosus, flammâque sequetur
Vindice; nec meritas dubitabit sumere penas.*

Idem, aliter.

F*elix qui cacas curvis ambagibus artes,
Et fraudum anfractus; blande & pellacia fontum
Consilia indignans simul & miratus inani
Turgida successus specie; non tramite fecit
Illo iter: aut timida posuit vestigia planta.
Non ille assiduo cumulavit crimine crimen
Instans; obnixus sceleri: fastigia donec
In summa enasit sensim, positoque pudore
Impius aeterno fecit conuitia calo.
Sed Iehonae ingenti legem meditatus amore
Iussa volens facit; & dulci voluensque, reuoluensque,
Insomnes curâ noctes lucêsq;e, fatigat.*

*Qualis agro fontes arbos; & consita propter
Flumina, se tollit caelo, Borea aspera contra
Prælia, terrificosque Eurique Austrique tumultus
Stat fixa, immotisque bibit radicibus amnem:
Hinc intactus honos frondi, satiusque per æstum
Indignantem vber, latique vligine rami:
Talem illum cælique, solique insignit honore
Spes & vota ultra dexter Deus: æthere ab alto*

Successum

Successum aspirans facilem; & consulta secundat.

*At qui iussa Dei spreuit, legisque perosus
Excussit iuga, laxatis bacchatus habenis;
Per fas, perque nefas: haud fructu, haud fronde, nec annis
Æmula in immenso protendit brachia trunco.
Sed veluti Zephyropaleæ turbantur inanes;
Aut cui flamma cinis pondus populata, per æstum
Voluitur. ille volans tennes vanescit in auras.*

*Ergo ubi stellifero veniens sublimis ab axe,
Lance pari populus pensabit crimina, iustus,
Infensus sceleri iudex: non lumina cælo
Tollere, non vulsum audebit spectare verendum
Conscia; nec iusta socia agmina iungere turba
Leto deuota impietas, vitæque perennis
Et quæcunque pijs indulget munera numen,
Exors. Quippe Deus iustorum, lumine amico
Ipse parens spectans probat. Idem vindice dextrâ
Artes eludit prauorum; & callida frustra
Consilia; authorisque ipso in molimine perdet.*

Psal. 88.

T*E voco, magne pater, vitæ spes sola, tenebra
Siue ruunt; roseus seu fugat astra diess:
Sis facilis: timidique preces demitte per aurem
Dum licet; & clemens in mea vota veni.
Iam cumulata malis languet: iam mole fatiscit
Obruta mens: iam mors in sua busta trahit.
Ut si quem scrobibus sua fors commisit; & ille
Luce procul sub humo conditus ora latet:
Aut fixa illuuiæ tetra porrigine lepræ
Insectum; in solas expulit urbe domos*

Sic iaceo vilisque, & fastiditus, ineptum
 Pondus, & ad vite munia truncus iners.
 Qualia sub tumultu squallent luventia cecia
 Corpora, in aternos non reditura dies:
 Qua tua cum victrix superis manus abstulit oris,
 Immemor in Stygiâ deseris illa domo:
 Talem me in barathrum, cecâque horrentia nocte
 Deturbas validâ claustra profunda manu.
 Ira immensa tua moles incumbit; & una
 Letiferas pleno flumine voluit aquas.
 At mihi sunt longe fidi solamen amici;
 Qui foueant mæstis anxia corda malis.
 Cetera, fortuna turba; auersata iacentem,
 Non venit in curas, officiosa, piâs.
 Sic ego desertus iaceo, ceu compede victus;
 Vt pateat tuta iam via nulla fuga.
 Interea lassat marentia lumina luctus;
 Lumina ad Ætherei sidera versa poli.
 Dumque manu, & frustra supplex te voce fatigo;
 Vox languet; fessæ deficiuntque manus.
 Et tu subsidij spem differs lentus? opemne,
 Iam seram, pulso mortis in antra feres?
 An cineres inter, siccisque arentia bustia
 Ossa, iuuat vires exeruisse tuas?
 Scilicet, illa tuam in laudem rediuiua resurgent:
 Et Iehoue magnum nomen in astra ferent:
 Aut ipsos subter tumulos muta ora resoluent:
 Infra tàmque canent cum bonitate fidem.
 An ceca agnoscent ingentia facta tenebræ?
 Et celebrent laudes lurida regna tuas?
 Quâque mare, & terras regis, & caelestia templa
 Lege, in lethæis iusta canetur aquis?

*Atqui ego praeueniens aurora lumina votis,
Non cesso numen sollicitare tuum.*

*Quid, Iehoua, auertis vultus? quid durus egentem
Reijcis? & surda supplicis aure preces?*

*Pauper, inops, misere quatiore iactatus; & ipsa
En vita exangues vix trahit agra moras:*

*Hinc atque hinc terror tuus ingruit, & grauis horror
Exagitat curis anxia corda feris.*

*Acer; agens luctus senu furor ingruit aestu;
Et properat vita scindere fila mea:*

*Merfurusque caput veluti torrentibus undis
Obsidet; & vastis undique cingit aquis*

*Longe abigis dulces solatia grata sodales;
Et noti vultus didicere meos.*

Vel oculuere suos. alia interpretatione.

Psal. 104.

Ela anima ingentem Iehouam cane. Sydera supra
Aurea: supra apices densos; atque ardua rerum
Te qualis! te quantus agis Deus! o decus alnum!
O Maiestatem indutum! Tu lucis amictus
Lumen inaccessa. Tu caeli aulae supernè
Picta; decorem altum, & rutilas spirantia flammæ
Insinuas: curuâsque cauum testudine in arcum.

Tum subitus liquidis signat cœnacula lymphis
Aera per vacuum: celeres ubi nubila cursu
Ceu currus, frænâtq; agitâtq; Eurique sonantis
Alis vectus ouat. volat ille facessere promptus
Imperium; totumque ruens quatit imbribus orbem.

Non rapida flamma, non mistus fulgure turbo,
Non grando, incanaq; nives, nimbique sonori

Cassa ministerijs. Certant maria, ether, & ignes
 Obsequium properare suum. Stat mole sua vis
 Immense telluris, & inconcussa per aenum
 Fundamenta premit. Vastam quam gurgite quondam
 Incubuit super unda, premens; collesq; tenebat:
 Cum fata imperijs vox maiestate tremendâ
 Intonat: & pontum grauis increpat. Illicet ille
 Accelerare fugam: perque alta cacumina montium
 Perque cauas valles: iusso & se condere claustro.
 Nunc stupet oppositis metis; franûmque tremiscit
 Conscius: & fremitu ciet indignantia longè
 Aequora: terrarûmque minax frustra imminet orbi.

Interea cecis laxans e fontibus amnes
 Vallibus immittis. Illi in declinia lapsi
 Gramineos inter montes, & amma vireta
 Voluunt agmen aquae dulcis. quo secla animantium
 Edoctûsque onager syluas, damaq; fugaces,
 Ponit & ipse sitim Leo. Iuxta personat ingens
 Per ramos turba alituum: raucisque fluentis
 Responsant strepera; & certantia saxa lacessunt.

Nec minus & furuis glomeratos nubibus imbres
 In rignos passim colles, saturataque rura
 Desuper infundis: gravidâ tum protinus aluo
 Semina turgescent aruis: fœtusque sub auras
 Herbarûmque ferunt, segetûmque. Hinc pabula leta
 Armentis, gregibusque: hinc fecundissima messis
 Vribus humanis. Spumat vindemia mustum
 Plena, domans curas. Pinguique nitefcit oliuâ
 Vultus. Ac alma famem fugat: & multo agra labore
 Corda fouet seges, atque animos viresq; resulcit.
 Quæq; per intactos saltus nec iussa sub auras
 Frondoso surgit Libano, Cedrusque, Cupressusque

Et domitura abies pantum : nunc plurima ramis
 Tecta auiis, ingentes posuitque Ciconia nidos.
 Hinc gibbosa altum tollentes culmina montes,
 Frondosum supra Libanum, Cedrosque comantes;
 Quantum illa Corylos superant, lentasq; genistas;
 Rupicapris habitata rigas : praeuptaque Echino
 Saxa cauas latebras, tutis horrentia dumis.

Luna vices rerum variataque tempora iussu
 Fertq; refertq; tuo : notumq; iter auricomus Sal
 Decurrit; tritumque sua in vestigia voluit.
 Atque adeo ut furuam terris nox intulit umbram
 Humida; prorepis latebris fera; & acer in ira
 Insurgens praeda infrendet Leo : murmuraque ore
 Dat rauco supplex, caelo poscentia victum:
 Ast ubi Sol retulitq; diem, radiisq; reluxit,
 Conduntur syluis : lustroque immania membra
 Componunt : redit in campos, operamque resumit;
 Turba hominum. Inuat hesternos instare labores,
 Moliri que nouas curas : dum rursus olympum
 Voluat, & inuitos adducat vespere somnos.

Sed quis tanta, & tot manuum haec opera, alia tuarum
 Exaequare queat fando? Tu cuncta profundo
 Prudens consilio libras. Tibi facta bonis tot
 Stat tellus. Ipsum hoc ingens, quod cernimus, aequor
 Porrigere in latos liquentia brachia campos,
 pinnigerum ostentat pecus. hic repentia densos
 Trudunt se parua in cuneos : hic vasta per undas
 Tolluntur, pauidisque adnant animantia nautis;
 Nautis veliferas ausis armare carinas
 Et versare undas remis, & currere vento.
 Hic manibus fabricata tuis Balena, ferarum
 Et quot marmoreo visantur monstra profundo

Informi

*Informi exultat, lusu, regina. videre est
Findere, spumantique iterum se voluere sulco
Narea; lambentem famulia vestigia lymphis.*

*Iamque solum, quodcumque fouet, lateque liquenti
Æther, & vnda sinu, diffusi, ambitus orbis;
Suspicit: atque polo pastum expectantia figit
Lumina; maturum poscens. Tu scilicet vnus
Cum das, colligere illa. Tibi vi manus ampla benigne
Panditur; implenturque bono, & saturata quiescunt.
Sin vultum paulo auertis, turbata fatiscunt.
Si reuocas animam, expirant; priscosque redacta
In cineres abeunt. Iterum per membra, per artus
Miscet ubi insinuans dia se spiritus aura.*

*Quam multa rediitua propagine, semina rerum
Fecundas: senij squallorem abstergis: & orbi
Restituis viridesque annos; letamque iuuentam.*

*Ergo Deum sua facta canant; laudemque, per auum
Quam vultu accipiat letus, dignetque sereno,
Dent generis memorem, magnæque haud inscia dextra.
Ni faciant: tremis aspectu conterrita tellus
Vindice; diffugiunt montes; nubemque volutant
Fumiferam cælo pauidi; & inga pinea nutant.*

*Illum ego, dum vitam indulget, dum spiritus artus
Almus agit, dum spirat adhuc: quisunque locus me;
Qua me cunque trahit spes, aut fortuna: sub astra
Vsq; feram; nomenque ingens; laudemque, decusque,
Iustitiam, canamque fidem, largumque, bonumque
Mirabor; primusque canam. vapi acer olympo
Ardor: & audaci sistit super æthera planta.
Iam contemnere opes libet, & fastigia rerum:
Subque pedes dare. Iam solum te pectus anhelum
Spirat; agens dulces curas: tibi gestit: & vni*

Exultans;

Exultans, fouet in trepidis cor gaudia fibrâ.

*At scelcrum turbas; inuisa, exosâque cælo
Nomina, quâ latius exultant impia regnis;
Mecum aude exitio, dirâq; ascripta ruina
Credere, nec lictura suis vestigia terris,
Quisquis es. Immensumq; Deum cole, magnus: & illi
Immensas grato mecum fer pectore laudes.*

Psalm. 144.

T*V mibi rex hominum rupes, tu brachia, & artus,
Tu digitos ad bellum aptas, in pralia firmas
Pectora: te impello duce turbata agmina, turmas
Fundo, sterno acies, molesq; & vasta virorum
Robora, victor ago, & valido ceu turbine verso.*

*Tu queiscunque fruor rerum fons: tu mihi certum
Prasidium, celsis arx alta, atque ardua pinnis:
Mœniaq; & muris surgentia propugnacula.
Tu cæcis hominum fraudes, & aperta pericla
Discutis: ereptumq; è seuis faucibus, hostes
Securum trepidare vetas: mediosq; tumultus
Inter, & arma, irasq; atras, & tela furentia,
Me tegis obiecti tutum munimine scuti.
Quod late in populos dominor, gentesq; volentes
Omne tuum est: tu sceptro auctum, & diademate fulcis:
Das maiestatem imperio; & decus addis Honori.*

*At quid homo est? aut quid mortali semine cretus
Esse potest, ut tanto illum digneris honore?
Qui terrarum orbem, & cæli flammantia regna
Imperio fulcis: qui rerum, rector, habenas
Moliris: longe q; Deos longe omnia supra
Numina, quæ infans mundi stupor alius adorat.*

*Ad tam vile tamen tanti fastigia sceptri
Demittis munus clemens, vultusq; benigno
Intuitu dignare tuiz curâque fouendum
Suscipis: obtentisq; enutris molliter alis;
Et fumo leuiorem: & motâ flatibus aurâ.*

*Nâmque velut celeri cum tranat inane volatu
Præpetis umbra, abiit subito; atque euanida imago
Elusit mentem somno: ac vix visa repenti
Præterijt: sic vita hominum breue tempus: & instar
Momenti fugitiua, abit irreuocabilis hora.*

*Ergo age; syderei inclinans fastigia cæli
Discende; & tumidos vanâ ambitione, potentum
Tange manu tantum montes; & protinus auras
In tenues abeant. Iaculis armare trifulcis
Pollentem dextram: & disperde immania passim
Agmina: peruersosq; homines, crudosq; tyrannos.
Mèque tuum Deus alme, manu, è torrentibus undis
Eripe porrecta famulum: queis lingua veneno
Armata, & versare dolos; exercita dextra.
Sic tibi se cythera, & bis quinis consona neruis
Barbitos implebit laudum: regûmque canet te
Auxilium: seuo qui vitam è faucibus hosti
Dauidis eripias: deploratâque salute
Iam trepidum, stricto incolumem subducis ab ense.*

*Ergo tuum, Deus alme, manu, è torrentibus undis
Eripe porrecta famulum; queis lingua veneno
Armata; & versare dolos exercita dextra.*

*Ac veluti in syluis procera virentibus arbos
Lata solo, cæloque, intonsa frondis honore
Luxuriat; fusa in ramos; & sydera pulsat:
Natorum soboles sic, & generosa propago
Natarum, satura ambrosia, dulciq; rigata*

*Nectare secundos animos; caput ardua tollat
 Sydeream in patriam, & cælorum lucida regna:
 Quamuis hæret adhuc teneris radicibus imo
 Fixa solo: Iunguntq; aptata ut marmora muros
 In viui assurgant, viuientia mœnia templi.*

*Hæc quoque cum nobis mortalia corpora prudens
 Indueris; serua clemens. His cuncta benignus
 Suffice. Non alimenta penu: nec inania messes
 Horrea destituant: Gregibus fatura colonos
 Sufficiat: Late campos, & pascua inundent
 Robusti iuga ferre bones, pinguesq; iuuenti.*

*Non illis mollem somnum in præsepibus altis
 Prædatrix turba abruppat: non manibus hostes
 Insultent; portisve minaces: aut fera belli
 Classica, in arma viros charâ à consorte reuellant.
 Non hinc famineo planctu, & mugitibus ædes,
 Atriâque, plateæq; ululent; reboantiâque arua.*

*Fælices quibus ipse pater bona talia clemens
 Indulsi, tenero populos amplexus amore.
 Fælices, quibus ille Deum se præbet; & illi
 Sancta Ioue castis venerantur numina votis.*

AD ANDRÆAM MEL-
VINVM; Authoris in Aselca-
num *Præfatio.*

N tuum illum puerulum; (patriæ alterū
decus Meluine) ad aliā se recipientem.
At non ad alium se recipientem. Nec tu
illud queri potes; nec illa hoc indignari.
Te patrem fatetur; illam dominam asciscit.
Quod si & testem te; haud equidem iniuriā, nec
puerili leuitate; sed vt vel dominæ sic se probet; & cau-
sam difficilem. Cui alioqui quotusquisque crediderit;
verum, & tam moderatum tamen amorem; cōtinuum,
at interruptum; depositum, at resuscitatum; cedentem,
at constantem; immotum, at patriæ authoritatis fræno
circumactum: deploratum, at post bis septennium in
matrimonium desinentem eo ipso volente, bene pre-
cante, instante, qui adeo obstiterat, patre. Atque uti-
nam vel ambo præstetis; ne aut vt mendax vapulet,
linguarum hoc flagello: aut vt garrulus, ac ineptus;
saltem extraneus, & plus satis curiosus, rideatur, exhibi-
letur. At illi quidē mentiri religio; & illud iamdudum
cum lacte imbibit, אֵל הַעֲנָה בְּרַעַךְ עַד שָׂקָד; & tu omnium
conscijs; author, fautor, intercessor: nunc etiam testi-
monium dic, vocatus, quid dixeris, feceris; quam
diu, quam frustra tui, nostri, omnes omnium conatus.
Ni sufficis; vides quem appellem, etiam arcanorum
conscium.

conscium. Is testis, is iudex esto, & nobis, & si qui nobis iniquiores sunt.

De Poesi (vide quam callidè) sicubi vulgo non placet ad te prouoco: sicubi non tibi, ad vulgum, quem iudicem tibi dico, & hoc sæculum. At quam difficilè vtrique probari! quod dum volo, vtrique fortè improbor, vt ferè fit. Fatear tamen; tibi malui; cui debeo, si quid hic grandius sonet; & meo ipsius genio gratius. Vtcunque est; delictorum veniam te peto, literarium Dictatorem; & nominatim *יְהוָה אֱלֹהֵינוּ* illi; quod infinitum opus ingressus infiniti Dei, finem statim non fecerim. Nec corrigere tamen cura sit, vbi quis sibi temperarit? Sic & alia, quæ fortè sciens volens peccaue- rim: si condonas, condonata putem Musis & Apollini. Vides quid tibi tribuam; certè quantum nec Romano pontifici in peccata, ius. Tu ignosce, ama; Vale.

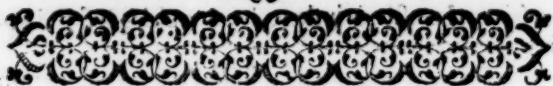
Ætymologia.

אֵךְ עָשָׂה נָם יֵעֲשֶׂה אֵל תָּנִן וְרַחוּם.

CERTE FECIT: ETIAM FACIT, ET
PERFICIET DEVS FORTIS, GRA-
TIOSVS ET MISERICORS.

כִּיחֹה תִתְחַלֵּל נִפְשִׁי יִשְׁמַח סְלוּיָכָה וְיִשְׁמַח.

In Ichona iactabis se anima mea: Audiens mansueti, & letabun-
917.

ASELCANVS.

Anima,

O Anima; ô nullis vnquam satiata, voluptas
Quas tulit illecebris; Siue illas humidus ather
Seu mare: siue ipsis terra genuere sub antris.

Non acquie-
scit in villa vo-
luptate,

Quis furor? & quò te rapit impetus igneus? Ergo
Incassum tantos Natura ostentat honores,
Ambitiosa; sinus pandens: cecisq; cauernis
Fundit opes varias. Hic stannum; hic plumbea vena,
Et ferri rigor; & ferro qui durior omni,
Vincendus vi nulla adamas, Epherei q; aera.

Aut contem-
platione rerū
creatarum.
Vt cunq; pul-
chra;

Aspice, & argenti rinos, auriq; metalla
Irritam en avaritiæ. Iam pulchrior auro
Suaue nitet Magnes: flammâq; Pyropus ab alto
Vertice voluit ouans: rutilantes lucidus ignes
Conglomerat, fundoq; vomit Carbunculus imo.

Et quæ præterea longum est memorare potentum
Ornamenta; & delicias. Quæ thura Sabæi
Grata Deoq; hominib; ferunt! quos mollis odores
Mittit Arabs syluis in suauibus. At neque longe
Errandum est: en rura tua: an non emula Nardo
Vis, violisq; rosissq;? En latis lilia campus:
Omnia nata domi: sed quæ certare Sabæo,
Siue Arabi possent; seu blandum quaris odorem;
Seu purum, & nullo fucatum sædere. Quin &
Aspice, pexa comas, varios ut terra nitores
Induit; hic rutilo fuluens flauescit in auro,
Hic candore niues anteibit lactea: at illic
Caruleam vestit pallam, cæliq; superbit,

Variz,

Emula.

*Emula. Non fuscusve, nigrove, haud purpura desit,
Purpura, non ullâ Tyrijs imitabilis arte
Altis in regum aulais, videntia passim
Dulce virent arua, atque animos & lumina pascunt.*

*Illa per, intacti surgunt ad sidera montes,
Aut imae fidunt valles, aut aquore lato
Funduntur campi. Variat forma, atque decorem
Ingeminat varians. Sonat ingens gurgite rauco
Aut Padus, Aut Rhodanus, lenisq; fluentibus undis
Puniceus Tyberis: longisq; amplexibus ambit
Prata simul, saltusq; errans, latèque comantes
Umbriferis sylvas ramis, Laurumque, Cupressumque
Formosus frondente comâ. Non arbuta honore,
Non dum caruere suo; nigraeue Myrica.
Horror & incultis, quâ surgunt sola sub auras,
Dulcis inest saxi: Antra, & spelæa ferarum,
Et virides musco, scabrâsq; erugine cautes
Ingreditur: mulcêtque animos, blandeq; moratur.*

*Parte aliâ, celsi salit de margine clui
Fons liquidis illimius aquis; amnemq; trementem
Per virides campos; per leuia saxa volutans,
Findit iter, serpîtque cauius; lenique susurro
Inuitat mollem somnum. Stat fessus arator
Miratus vitreosque lacus, laticemque cadentem:
Optauitque haustus: & totâ extenditur vnda.*

*Inde sitim, totis, errant quæ millia campis
Sedant secla animantum. Hic hirsutaq; capella;
Lanigerumque greges. Stant ad praesepia vaccae;
Et nixeo spumant mulctralia nectare; & ipsi
Vbera sufficiunt natis: dant viscera flammis;
Dant dulcem humanis sobolem nata visibus. Atqui
Non gemere interea plaustris: non rura recusant*

Omnes iucū-
dx suo modo
sint.

Vertere

Vertere vomeribus: non rastris frangere glebas.

*Ac pieta volucres pennis liquidum aëra cantu
Certatim mulcent: resonant memora auia; & altum
Responfant strepera cautes. tanto acrius ille
Indulgere labori; & se exuperare canendo
Per ramos: venit interea Iouis ales; & unam
Vnguibus arreptam, media inter carmina, penè
Corripuit; rostroque ferus laniasset adunco:
Ni magnam ad Soles umbram ostentasset. at illa
Territa; per ramos, aut densi tegmina dum
Precipitat: mortemque, hostemq; elusit hiantem.
Ipse sedens, speculâ pastor dum spectat ab altâ,
Feruere opus, totis colludere collibus agnos;
Despexit regum solia; optatosq; per herbam
Admisit somnos; & mollia lumina flexit.*

*Nec minus & Lybia steriles sitientis arenas,
Et deserta Arabum tesqua, & sudantia raro
Arua amni; & rapidis Euris, & torrida senis
Solibus; ac spectare iuuat lustra inuia. & alto
Caucasus ingentem quâ vertice pulsat Olympum.
Haud alijs, si vera fides, animalia terris
Pluribus errarunt formis, dirumq; venenum,
Reptatumq; solum miserum serpentibus atris
Expauere; lacusq; insecta pabula tabo:
Sed medicata bibunt sitientes pocula dama:
Sed cornu tentantur aqua. Ruit agmen ad undas
Rupicapraq; hirtaq; sues; maculosaq; lynces
Pectora: & informes vrsi. Stat montibus aquas
Vasta Elephas membra; & cælo dorsum intulit alto.
Infremit horrendum; & pedibus sese arduus effert
Rex Leo: diffugiunt pecudes: nec tuta magistris
Corripiunt armenta metus; serus ipse latebris*

Sylvarum

*Sylvarum intremuis lupus; & semesa reliquit
Membra; vorans: Martisq; oblitus, & immemor ira.*

Atque hæc cum multa, & miramur magna: nec vsquam Infinite sunt;

Sistere, seve oculi possint explere videndo;

Seve animus; totum late ut circumspicit orbem:

Sed in vno
Deo,

Surgit ad authorem rerum mens; altaque in illo

Figitur. Ille mihi primis amor vnus ab annis:

Impleuitque animum, insinuans; soliūque poposcit,

Magnus; & insedit regnatam pectoris aulam.

qui dat
Spirare cor-
lum,

Et spirare dedit cælos; & temnere terras

Sordentemq; globum; perituri & inania mundi.

At labem antiquam, at sceleris vestigia, clemens

Terras sper-
nere; demit-
tens peccata,

Abluit; & trepida soluit formidine mentem;

Cocytig; domos, & hiantia Tartara ludit.

Iamque iterū errantem; atque iterum; lapsūq; iacentēq; errantem re-
ducens,

Inq; viam dedit; inq; pedes: & luce corniscus

Ante tulit gressum, increpitans: dextraque prehensa

Cunctantem in caulas; & pascua lata reduxit.

in caulam:
vbi suos sa-
tiat;

Diues vbi fruges Arabum, Nardūque & Amomum

Spirat ager: late pecudes in graminis herbâ

Deponuntque latus, & totis collibus errant.

Et nunc ambrosiam, nunc plenis Nectara riuis

Delibant; cælique domant ieiunia mensâ.

Aut variam celsis suspectant nubibus Irim:

Fæderaque; & dulces sponsi meditantur amores.

Sponsi; cui nullum tellus, aut conferat ather

Vernanti niuea latantem flore Iuuenta.

Non illi terra memores; regnūque relictū:

vnde mortifi-
catio,

Non acres recoquunt curas, vlticriæque arma:

Aut vetitos thalamos; aut dira toxica lingua.

Hic amor vnus agit: cunctoque potentius igni

Excoquit omne genus vicium; & sacer osibus errat.

M

Ergo

conscientiæ
tranquillitas,

*Ergo omnis pœna expertes; non orcus, & ingens
Ante oculos Phlegeton; vrnæve minax Rhadamantus:
Et dira Eumenides; disiq; immania regna
Terruerint. Sedet in solio rex altus; & omnem
Iudicij exemit sortem, atque in pace locavit,
Excussitque metum; & lachrymantia lumina terfit.*

viCTORIÆ ex
hostibus spi-
ritualibus;

*Fœlix progenies, cœliq; æterna voluptas,
Ante annos, orbemq; satum, tempusque, locumq;
Immissumq; hominem terræ; quos destinat astris,
Quis dici pater; & sobolis dignatus honore;
Es thalami; & si quid gratum satis, aut sonat ingens,
Rerum opifex; quo te ore canam? inuat ardua belli;
Excussosque manu, fractosque Cupidinis arcus,
Fortunamque utrinque truem: glomerata bonorum
Agmina; & exhaustos ingenti mole dolores:
Atque triumphatum patriâ vi dicere Mundum.
Quid memorem lapsu crescentem, & mortibus Hydram,
Peccatum, antiquum Lerna genus? & fera lethi
Prælia? squallentiæque immania terga draconem?
Aut ipsum belli, Mentem, caput. Aspice ut alto
Nunc fastu tumet, & cælum rescindere, & audet
Exarmare Iouem; captisq; illudere regnis.
Nunc pauet, & meritas horret dum conscia, pœnas:
Dum parci sibi posse negat; metuitq; ruitq;
Mentiturque Deum; quicquid mare, terra, vel æther
Aut pulchrum videt, aut rebus dedit utile nostris.
Iam formam affingit; iam cultum. Et sanguine placant,
Scilicet: & dulces misere piacula natos.*

gaudia inter-
na:

*Aggredere (ô!) dignos alta virtute labores
Magna poli soboles; tanto nec degener ortu.
Quæ te celsa manet venturis gloria seclis!
Quæ iam nunc tacito sub pectore gaudia voluis!*

Gaudia

(Gaudia non unquam populo libanda prophano)

Quæ pater ipse palam patrat bona! Scilicet ille
Ne quæ animos rerum sub iniquâ mole fatiscant,
Neve malo socient dextras, finemque, modumq;
Imposuit: lætiq; vices; & dulcia miscet:

Quæq; satis vita, quæq; & iucunda, benignus
Sufficit: & iusto, prudens, examine librat,
Ingenium quid quodque ferat, quid ferre recuset,
Cessurumve malis, insulturumve secundis.

Sic & opes, ipsosq; adeo largitus honores
Æternum indulget; iam plenum copia ridet;
Iam blandum auratis alludit adorea pennis:
Et Sceptrum, & famam in populos; Arabemq;, Sabeumq;,
Arûaque Idumais olim regnata colonis

Porrigit: & late equoreo determinat æstu:
Pulchra quæ Euphrates lymphæ, nigræque Sacorus
Assyrium, Phariûmque rigant: & murice sæta
Littora, Sydoniâ pelagus circumsonat undâ.

Ipse illi oceanus pater; ipsa inseruit, Eous,
Flaua Ophyre, qua Phæbus equis luctatus anhelis
Acclines trudit currus. Non inuida rerum
Delicias, gemmâve nitentem, aurumve recoctum,

Abnuit; aut ullos condit Natura recessus.
Vber ager; sæta pecudes; spumantia lacte
Mulctra; & melle faui: non frugibus horrea; non sunt
Arua satis; vinouæ lacus; aut vinea botris.

Conspirant in vota orbis, cælumque, solumq;,
Innocuæq; hyemes, nec iniquus frugibus æstus,
Hostilisque manus; vastatricisque cateruæ,
Iuratæq; feræ in fœdus. Sternuntur in herbâ
Incustoditi circum præsepia tauri.

Stat domus alta fores, ingens, augustaq; tectis

Psal. 31. 19.
etiâ externa,

quatenus ex-
pedit:
vt honorem,

opum abun-
dantiam,

Coniugium,

natos:

patris instar,

verâ indulgē-
tiâ,

*Atria : honorati quâ, circum iussa, ministri,
Accincti celerant opus; & longo ordine inundant.*

*Coniugio iam castus amor, dignique Hymenæi
Lati prole novâ, (roscio cui iam decus ore,
Cui charites blandis sedem posuisti ocellis)
Exhilarant : dulcique nimis spe pectora mulcent
Aucturi cælos, & magni templa tonantis.*

*Qualis cum seros curâ complexus in annos
Aut natum pater impubem, paruumve nepotem:
Addit opes, addit latis regna altera fundis;
Albentesque greges, & magna armenta : nec acres
Oblitus, belloque bonos, pacique decoros
Pascere equos; totisque iubet sobolescere campis.
Ast aurum; ast gemmas; spoliato congerit Indo:
Et molles cumulat Seres. Nitet alta tapetis,
Regia tecta, domus; quodque aut Natura; vel usquam
Dedala ad humanos industria rettulit usus.
Nec minus irato fauet; & crepitacula flenti
Rupta manu; blandum arridet; reficitque; vel arma
Iuncea; vel teretem mitram; teretemve lapillum,
Ceruleumve, albumve; nec aurea poma petentem
Castaneamve nucem; cassumve putamen; equumve
Dedignatur arundineum: & colludere, & agrum,
Solantem, blaso voces producere tractu.
Haud aliter (si fas humani nescia captus
Conari, notisque polum componere terris)
Æthereus tanto pater indulgentior, astris
Quam maior; Nato quamvis infanda piarit
Maculato scelera; & totum referarit Olympum:
Huc se etiam; tanta maiestisque verendum
Dimittens apicem, nostri miserefcit, & ultro
Induit affectus : & multum parva gementum*

*Et terrena quidem; saepe & puerilia; questus
Audit; opus promptus; vocēsque, & vota facessit.*

*Quo se audax quidvis temerare calumnia, frustra
Ingerat? in caput, in famam grassata, venenum
Lingua vomat Partho magis exitiosa sagittā
Qua venit acta arcu: fastusq; & linor iniquus;
Et mos pessimus hic alienos carpere mores;
Ingentiq; supercilio contemnere; quicquid
Non nostrā geritur trutinā? quid credulus error,
Suspiciove anceps, aut improba deferat, alma
Quem tegis umbrā ale; & totis penetrabilibus abdis
Interea: ingentiq; iubes superesse labori,
Iurgiāque, suprag, omnem in te stare tumultum:
Despectantem, & se secura in pace fruientem?*

*Non populi aura illum; non vis temeraria mentis,
Non bene agendi ardor, quamvis immanis, & astus;
Deuotumque Deo pectus; mensum haud pede iusto,
Officij fines ultra tulit. Aut fuga verum,
Vitatusque labor: Censorve, aut rumor, iniquus;
Mollities, pellaxve quies; priuataq; vota
Securum quā res labet, aut stet publica: sed nec
Auri dira fames; semperq; in honora voluptas;
Excussere sibi fugitium; & grandibus ausis.*

*Qualis ubi longum Martis meditatus amorem
Acer equus: iamq; arma audet; iam praelia poscit,
Vulneraque; strepitusque virum, fremitusque tubarum.
Hauisit onans; iras acuit, gliscitque periclis
Inuictum pectus bellis; & conscia virtus:
Continuo in medios ruat imperterritus hostes;
Sed freno facilis iussus, expectat; & acres
Interea glomerat gressus; longeq; phalangas
Circumsultat, adhuc sessori & mitis habenis*

*Psal. 31. 10.
Contra, lin-
guarum ve-
nena,*

*fastum, inui-
diam,*

*temerarium
iudicium.
Tegens:
despicere illā
dans,*

& se frui:

*Non temerē
se rebus inge-
rentes,*

*non ignaue
abstinentes,*

sed equi instat

*Dei num
obseruantes.*

*Circumsultat; adhuc sessori, & mitis habenis.
Verum ubi frana iubis laxa, & calcaria longo
Accepit lateri, Dominóque volentia sensit:
Fertur in aduersos: perq; horrida tela, per enses
Fulmineos; certámque vomentia fulgura mortem:
Inq; oculos quacunque pavor se vibrat, & aures,
Degeneres animos, & corda ignaua refellit.
Quod si nulla vocant arma; aut inflectere gyros
Vanarive capras, lusu oblectatus inani
Contentus, Domino pacatum inglorius eum
Transigit, imbellesq; animum demittit ad usus.*

*Aut inuesti-
gabili cõsilio,*

*quibus vult,
vitur:*

*& cum vult,
vt Mosche
Post annos 40*

*Iosepho,
post carcerē:
Dauidē, post
exilium:*

*Quis tua, magne pater, cecis occulta tenebris
Consilia humanos adeo fugientia sensus
Scrutetur? causas inuestigétque latentes?
Cur hunc pampineos curatum mittis in hortos
Imparibus cunctantem humeris: at robore nervos
Sufficis. Ast illum, longe in secreta relegas
Immunem; magno stimulos cui pectore versat
Multa animo virtus, & cæli conscius ardor:
Forsitan & strictâ properum suspendis habenâ
Serum immissurus; postquam iam plurima messis
Exilij, pecori sueto, turbasque, forúmque,
Excussitq; aulas, & corda ingentia. At isti
Non seruile iugum; non duro compede carcer
Iratâ Phariâ: non vis immane furentis
Stipati imperio sceptri, accinctiq; manipulis,
(Tota ciat quamuis moto molimina regno)
Infestiq; hostis fastus; infidâque amici
Turba olim, immemoriúmque sui ludibria fratrum
(Siue nimis memorum) spe deicere. Relictus
Vndique, damnatúsque orbi, sannisq; petitis
Eminet. Hermoni q; procul de montibus altis*

Quasque

*Quasq̃, rigat modico Iordanes flumine colles
Templa Dei spirare ausus, solennia vota
Nuncupat; & mediâ præsūmit morte triumphos.*

*Tu quoque ne propera, quamvis properantibus annis,
Quisquis es, immensi quem (sic tibi visâ) tonantis
Dextera ferratis inscribit ahenea chartis
VAS FIGULI RVTVM, nullos cui repperit vsus
Dadala mens hominum: nec quod suffecerit igni
Portando, aut cineri, fragmen: quæ STIRPE CARENTEM
Putris vt effæto truncus sterilescit in agro,
Et viduum solâ marentem nocte cubile:*

*Neu desponde animum: nescis quam magna manet te,
Et propera auxilio Iehovæ manus. Omnia cum iam
Deficiunt; quam prompta pijs venit! aspice, vt ex spes
Isacides terrâ promissâ cedit. At exul
Ingens, æthereis stipatus utrinque manipulis
Incedit latus: & iam fæderis angelus illi
It comes: Inq̃, Dei somnum capit inscius æde:
Iam lætâ assuescit duratus vincere: castris
Iam cæli occurrit. Vigilat, dormitque, moratur,
Moliturque vias; præsentî numine tutus,
Quamvis nesciat, atque irato occurrere fratri,
Aut dubitat socero: fratrem, socerumque coercet
Vis arcana Dei: nec iam nolentibus ipsis
Res transfert, famulos, pecudes, armenta q̃. Quin &
Ne parte ex aliquâ vacillent vota; petitos
Conciliat thalamos. Suspiratâque Rachelem
(In bis septenos durus si distulit annos
Tandem æquus pater, atque fauens, faustumq̃, precatus
Et fortunatas castis amplexibus horas)
In gremium dedit; & facilis rata vota precantum
Esse iubet, pugnet quamvis declinior etas*

vt qui sibi vi-
deatur inuti-
lis,

abiectus,

non sit de-
spondendus
animus.
Deo propin-
quiore, quam
putetur;
vt Iacobo
affuit,
exuli comes,

inscio, custos.
Timido, con-
cilians hostes,

opes.

Coniugium,
post bis sep-
tennium.

Iam

*Iam grauis ærumnis, varijsq; laboribus acta
Spes, varièque metus. Nec longum tempus, & almos
Fæcundata thoros felici prole beauit.*

dans liberos
bonæ formæ
speciei,
* Iosephi som-
nium.

*Et formæ aspirat veneres: gratæque parentem
Letitia palpat. Quod si præfaga boni vis
Vlla rapit mentes, hunc * Luna, & viderit æquus
Sol sibi prælatum, Pharioque ignota tyranno
Numina pandentem, quibus intremittit orcus, & ipsa
Esuriat Memphis; fastum ille, atque arguet astum
Orbem ostentantes; frustra. Vident? alta repostum
Addit se in solium pietas: nec dicier ultra
Segnitia, ignaui latebræ nec sustinet oti.*

quod totum
DEI, opus
fuit;

*Hæc tua, magne, manus. Nil fraus humana, nec error
Nil potuit virtus. Tu nexu adamantina ferro
Pectora deuincis: dein ceca repagula furtim
Obijcis; & prudens, forsân properantibus, obstas.
Idem, ubi iam visum; qui solus idonea nosti
Tempora; qui & præstas: cum spes abiecta; voluntas
Fracta, subacta tibi est: paulatim inflectere sensus,
Molirique moras, inuestigabile nec tens*

vt alij frustra
blaterent, ipse
miretur:

*Consilium; quo turba fremat varium, inscîa veri;
Et blateret. Stupet ipsa tuæ mens conscia dextræ;
Æternumque stupebit; & innito asseret orbi:
Posthumæque in seros fama admirabitur annos.*

qui & addi-
turus

alios
ad explendam
spem,

DEO in tem-
plū futuros,
seruituros,

*Ergo addes stirpemque aliam: totidēque columnis
Stet tibi fixa domus famuli: quam non grauis imber
Saxo fundatam solido, non turbinis vlla
Vis ferat; exultans: & spes illidat inanes,
Te freti, Iehova, in scopulos: quo rideat hostis,
Subrubeant tui. Viuo tot marmora Templo
Assurgant; quatiāq; noui tibi rura coloni:
Atque DEI sudent in Agro. Quid culmina montes*

lactatis?

*Iactati? Zalmónque ingens, Basánque superbus?
Hos se si dignat colles Deus: an nemyricas
Vitibus; & Cedris salices ingentibus aquas?*

*Illum ego, seu fulget roseis aurora quadrigis
Sine ruit sero declinans lumine vesper,
Ore, animoque cano. Corylos, & conscia testor
Flumina; Pallynucus, qua culta, incultaq; pulsas
Arua ruens; tenui Vobetis, qua gurgite sulcos
Signat; lene somans: quaque inter amœna Salicta
Condit Quarus aquas. Tenuis seu flore myrica
Culmina, vere nouo lustro ridentia; siue
Bruma riget: medijq; apricis vallibus astus
Hibernos; solisque iuuat captare serenos.
Tug, humili despecta alijs nimium casa, tecto;
Magna mihi, presente Duo: Maiorâque forsân
Fundamenta domus surgentis; & atria late
Natisq; & seris habitanda nepotibus olim;
Aut non perficienda ullo molimine: si sic
Ille voles; cui me totum, meaque omnia, prudens
Permissi, & cunctis certum est permittere seclis.*

*Tu quoque, chara mihi, pars quondam & causa laborû
Nunc laudum: cape magna tui solatia lætus
Haud ingrata Deo, geminatâque* VINCVLA amoris
Mecum agnosce libens iam dudum; & fidere disc
Interea paruos ne dedignare penates,
Tam mitem hunc exuta animum. Neu, barbara, Musis
Arua haud fastidita; tuo cognomina cælo:
Et cæli monitura. O tu ne pingua malis
Culta Lothi; vel Tueda pater, quas gurgite ripas
Fœcundat. Cereræ; atque apricus litora pontus.
Quin age; temnere parua aude; & te credere solâ
Ingentem pietate. (O veri exemplar amoris!*

N

Orari!

Hinc ab ipso
gratiarum ac-
tio, quocun-
que tempore,
loco,

statu,

à coniuge
gratâ,

* Sic vocauit
natum mater.
contenta sua
sorte

quæ, haud
prorsus sper-
nenda.

O rari! excusiant ut terram, & sacra reuoluant:
Atque (ausim inuidia rumpantur ut ilia) secus
Magnum faminei decus: hæc te gloria mentem
Vna urat, magnis unum hoc virtutibus adde.
Si tamen, & fas hoc aliquâ; & te commoda tangunt;
Haud cessura vide. Certent seu mollibus umbris
Seu gelidis lymphis; riguas fons plurimus illas
Per virides saltus; per prata nitentia voluit.
Imposuitque iugis nemora: & defendere Soles
Et brumam iubet; haud tædis, haud fronde salignâ
Fraudatura, foci fove, fauofve. Hinc aurea mella,
Hinc Borea intactum pecus, & candentia late
Vellera; velligerumque greges. Quid Nectarariniis
Lactea commemorem? Nec nullis visibus ipsa
Attollant celsi nigrantia calmina montes.
Quin ubi flammiferis crepuere incendia ventis,
Et steriles hederas vis est depasta fauilla,
Laxauitque vias; lato & spiramina succo.
Dant herbam pecori sanam; & noua gramina carpit
Spes gregis; aut serâ veniunt Vulcania flammis
Pabula; Brumalique foco: quæis Mercia glebas,
Mutet & ipsa suas Pepheris; nec desipit. Atqui
Nec valles exosa Ceres: vix spicæ mæsus
Latior; aut alio surgit felicior aruo:
Et Domino satis, & merito ventura colono.
Hi dominam agnoscunt unam; & vestigia lambunt
Submisso colles apice. Hos pater optimus esse,
Dum sedem sortemque iubet; Regna aspice vultu
Parua hilari: mitisque veni. Et te afferre caelo,
Qua vocat. Hic etiam sanctas attollere palmas:
Et castos seruare thoros; & soluere laudes
Mirantem, mitemque patrem, largumque, bonumque

*Et dantem potiora, & superantem munere vota,
Nil vetat. Hic populus, verna, famulaq; pudica;
Natorum hic dulci mater stipare cateruâ.*

*Ast turbis undantem aulam, fastuq; potentum
Torua supercilia; ast varij deliria vulgi,
Inq; nefas populos certatim, & fæda ruentes;
Impiâque, infandâ damnatâque secula fraude;
Et coniuratos natura rumpere fratres*

*Fædera; (sive illum ambitio, seu torsit amaris
Invidia obliquum stimulus: seu dira cupido
In se cuncta trahens, atque insatiata Charybdis:
Promave suspicio in peius candore relicto,
Trans fera montosæ trans horrida frigora Ierna,
Thulenq;, atque ipsos ultra fugienda triones)
Despicere, immundique procul, contagia mundi
Montibus innocuis; & pura è valle iuuabit.
Forsan & his mecum seros solabere canos.*

A liberis

*At tu, qui teneris cunas vagitibus imples
ASELCAN, imo quos iam nunc pectore motus
Occultos vis dia ciet, nec nota potestas,
Haud scitu facile est; haud dictu effabile. Verum
Mox ubi iam primis possis mutire labellis,
Et blandum blaso ore patrem formare, simul cum
Patre; DEI magnum nomen, parua impleat ora
Grandius. Haud villo tam delectere, nec vllum
Sapius; aut patrias accedat dulcius aures.
Iam teneras attolle manus, mox lumina cælo,
Moxq; animum; hoc totis spira sermonibus; unum
Mente agita; Hac sola in somnis occurrat imago.
Interea ut crescunt anni cum corpore; crescat
Ingens patris amor cælestis; & acer in altum
Pectus agat stimulos. Patriam, verosq; penates*

in hoc edu-
candis

*Suggerat adhaerere. O tum mihi sydera solum
Suspice: tum totis aspira in sydera votis.*

ab ipso si vi-
var,

*Sic ô! sic tenero veniant formanda sub ano
Prima rudimenta ætatis, vitæq; futura.
Et mihi tam seros si vita superftet in annos,
Et valida vegeto vires in corpore, quanta
Officio sat erunt; dulcique ante omnia cura.
Non ego purpureas aulas, non atria regum*

Deo aspirate: *Prætulerim. Veniam; & dubium per caca viarum
(Tu modo magnus ades, pater, & consulta secundâ)
Ipse manu ducam facili, exemplisque præibo.*

*Iam nunc & vulgo anulum, tritisque viarum,
Et triuijs, terræque procul te sistere calo
Orbita quâ nullâ monstrat vestigia plantâ
Ingentisque manus inuât, ingentisque trophaum
Et rarum bonitatis; & almi pignus amoris;
Atque animi memoris mirantique ostendere mundo.
At me si fato vel mors præcepta, vel ulli*

fin moriatur,
Deo commil-
sâ curâ:

*Impediant casus: Tu quem mihi, maximè rerum,
Indulxisti, etiam curâ dignare; fouendum
Suscipe: formandumque; tuâq; in imagine paruos
Fige oculos; animumq; sequacem Ipse ardua sume
Imperia; & tenero vitiorum in gramine letam
Comprime luxuriam. Et penitus radicibus imis*

extirpato pec-
cati malo,

*Erue: ne tibi fibra relicta repulles: Hydra
Tolle renascentis virus. Furit illa, feretq;
Perniciem: & si non ferro compescis, & igni,
Repentem in venas agit, & præcordia mortem.
En dextera labor iste tue; qui sceptrâ draconis
Sana feri; fractumq; caput contundis. Ea vi
Et præsci labem peccati, & noxia tolle
Germina; ne famulumq; tuum, natumq; morentur:*

Quina

Quin nutus patrios, & iussa capefcere certus
Omne volens ferat imperium : & quam dulce iugum, cui
Séque, suasq; voluntates; animosaq; corda
Exuere; & totum Iehoua se credere certum est.

Ergo ubi iam firmata virum te fortior atas,
Per densos sublimem apices, atque ardua rerum,
Maturas dabit in curas; agit ignea virtus
In pectus stimulos; & pigrum blanda veternum
Excutit. (O ne te, vel opum miseranda cupido
Mersei, humi serpens; ventosifve efferat alis
Ambitio male sana leuem : mollisve voluptas
Verset agens duos stimulos; dirumq; venenum
Pestem corporibusq; animisq;) Hac sola laborum
Materies tibi digna venit. Hac area sola
Quâ sudare velis. Alij quassata ruinis
Mœnia Marte domant; tractasq; in funera gentes:
Et dextram innocuo fœdatis sanguine turgent:
Tu vastos animos; & feruida corda; rebelles
Debellaq; Deo motus : giroq; coacta
Exerce imperijs victor. Te, natâque tecum
Consilia, haud nimium mirari discere : nec vsquam
Fidere. Nulla ut te prudentia, nulla voluntas
Huc agat, aut illuc, tibi propria. Scilicet unum hoc
Inculco; eternumq; inculcans vsque monebo:
Nulla adeo Stygijs emissâ paludibus unquam
Dira lues; quam cum sese fiducia nostri
Inflauit, mentemque impleuit, turgida, inanem.
Hinc despecti hominésque, Deusq; : hinc fâsq; nescisq;
Versum; & amicitie ius sanctum; hinc torua minaci
Fronte palam : aut placido male tecta sup:bia vultu,
Omnia ad arbitrium versans; dum se sapere unum
Quis putat : & trutina, stultius, male pensat iniquâ.

abdicatisvi-
tiji;

segnitie,
auaritiâ,

ambitione,

libidine,

arrogantiâ,

Tuque adeo diuersus abi. Tua, teque supremo
Fide Deo, Tibi Diffusus. Sola illa voluntas
Circumagat; dubiosq; regat prudentia sensus.

In quocunq;
vitæ genere,
Sed nec ego, quem iam vita ingrediare tenorem,
Quæq; terenda tuis potior venit orbita plantis,
Aggredior. Terret conantem limine in ipso
Magnū opus; & quod nec cuiquam prescribere præoptum est,
Præcipue tot iam ante annos; dum clara sui dans
(Qua nunc mersa caput infantibus abdit in annis)
Indicium, æthereas natura exibat in auras.
Tunc quoque nec facile est: hæret sæpe anxia virtus

siue publicæ:
ut politicæ,
Inter mille vias hominum & contraria vota.

pio
bello gerendo,
Hunc amor; & nullo patiens torpere veterno
Cura poli rapit in medium; ardentemq; iuuentam
Implicuit rebus, seræq; incana senectæ
Tempora. Nec mora, nec requies: aut ille ruentem
Imperijs late noxam premit: aut quatit ingens
Arma armis, inimica pjs. Hic sancta sequaci
iure dicundo: Iura præit populo. Cælum ille irrumpit; & altas
ut Ecclesiasti- Carpit opes; dulci demulcens nectare rerum
cz: Pondera: iamq; ossa inter, tenerasque medullas
Regnat agens, victor, media in præcordia, verbi
Ancipitem diuini enssem. Stupet inscia turba;
Captiuique patres animos: Stupet inscius ipse;
Eloquij vires diuini; & non sua, verba.

Siue priuatæ,
in domesticis
curis,
Hic natos, famulosque, nec inuidiosa penates
Regna per, imperij sceptrum molitur: & aquo
Assuescitq; pio. Non is maioribus impar,
Audet, onans, ardētque in aperta pericula dulcem
Præcipitare animam, atque omnes superare labores,
Moliri que gradus; & ferre per ardua palmam.
Sed modicus, dubiusque sui; suspirat; & alio

*Votâque, spemq; polo manuli suspendere: at illi
Indulsiť faciles somnos pater, & bona vitæ:
Et magno exiguas acuit sub pectore curas.*

*Hic dulces Musas; & non ignaua secutus
Otia, Pierijs vltro caput occulit antris
Despiciens turbatum orbem, trepidosque tumultus,
Elusâque operam rerum per inania, fixus
Ipse Deo; & dignis impleuit curis.
Felix, si magnis respondens omnia votis.*

*Quicquid erit, natum ne te tibi finge: sed illum
Qui cælum bonitate, & conscia sidera complet,
Terrarumque, marisq; globum, tractatusq; iacentes,
Exprimere. Haud felix tantum tibi vine; sed orbi
Qua patet in latum, quantum potes, illeq; quantum
Te volet. Et quanquam hoc vnum mens ignea anhelet,
Ne propera: quin voce Deum, votisq; fatigans
Assiduus venerare, ut in apta, ut in optima ducat
Cunctantem. Nil ipse pete; haud fuge. Ad ostia custos
Si vigilas, satis est; vel si nec ad ostia custos;
Augusta dum sancta domus te limina quouis
Accipiantve, tegantve loco. Nil celsa morare
Pulpita, honoratis solia aut sublimia cellis.*

*Qualis lacte puer depulsus, & ubere primo;
Inscius ipse sui stupet. Atque huc, mitis, & illuc
Versaturque; manûsque inter & gestatur; & alio
Nunc cubat in thalamo; nunc paruis sarcina cunis
Vagit: siue focum propter, seu solis apricos
Ad radios. Non ille sibi somnive, cibive
Tempora, metiturve modum; sed matris ab uno
Arbitrio dependet: eam ambit; eam aspicit unam:
Et silet. Hac tibi ego lati patrimonia fundi:
Has statuas; titulosque; & nobile stemma relinquo.*

Dignus

Literariis,

qui habeant
pro fine Dæi,
benefici ima-
ginem.

Contenti eam
exprimere, ut
ille volet.

Nempe pue-
rorum instar
in ipsius ma-
nus

sine vlla sua
sapientiâ,

quæ velut hæ-
reditas.

Sapientia
SUMMA

posteritati
legata.

*Dignus ades: vereq; ingentia sola capessis,
Magno animo? Non regna; suos non regibus orbes
Inuideam: Non fama boni; non gloria docti
Sollicitent. Habeant, quibus hoc, pater alma, dedisti.
Nobis iussa sequi fas: unum hoc efferat olim:
Unum hoc in seros transmittat cura Nepotes.*

Amen. מנחה

Errores crassiores inter excudendum commissi.

P Ag. 3. lin. 2. alumno, lege, alumoz. pag. 4. lin. 1. genu, lege, genus. l. 4. musus, lege, musis. l. 20. infirmiore, lege infirmiore. p. 5. l. 5. curiosus, lege curiosus. p. 20. l. 2. semiustis, lege, semustis. p. 3. l. 4. finis enim oblectatio, lege, finis enim idem, oblectatio. p. 51. l. 10. Lockburnus Lanetonius, lege Cocburnus Langtonius. p. 54. l. 7. lege, toxicique. p. 71. l. 6. lege, miseri p. 94. l. 1. in margine, aut, lege, at.

FINIS.